



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Řízení pohledávek ve vybraném hospodářském subjektu

Bakalářská práce

Autor: Romana Kořánková

Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice, 2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Romana KOŘÁNKOVÁ**
Osobní číslo: **E11087**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Řízení pohledávek ve vybraném hospodářském subjektu**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnotit řízení pohledávek ve vybraném hospodářském subjektu, navrhnout zlepšení dosavadního systému, zaměřit se na řešení problematiky nedobytných pohledávek.

Rámcová osnova:

1. Vznik pohledávky
2. Dlouhodobé a krátkodobé pohledávky
3. Zajištění pohledávek
4. Rizikové a nedobytné pohledávky
5. Evidence a řízení pohledávek
6. Účtování pohledávek
7. Pohledávky ve vybraném účetním subjektu se zaměřením na nedobytné pohledávky
8. Vymáhání pohledávek
9. Zhodnocení řízení pohledávek
10. Možnosti zlepšení zavedeného systému řízení pohledávek

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

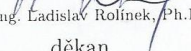
Seznam odborné literatury:

1. DRBOHLAV, J., POHL, T. Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 241 s. ISBN 978-80-7357-599-1.
 2. PILÁTOVÁ, J. Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi. Olomouc: ANAG 2011. 119 S. ISBN 978-80-7263-678-5
 3. RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka k 1. 1. 2012. Olomouc: ANAG 2012. 1096 s. ISBN 978-80-7263-714-0.
 4. VAIGERT, D. a kol. Pohledávky: právní příručka věřitele. Brno: Computer Press 2005. 272 s. ISBN 80-251-0881-3.
 5. JÁČOVÁ, H. Finanční řízení podniku v příkladech. Praha: Wolters Kluwer ČR 2012. 144 s. ISBN 978-80-7357-724-7.
 6. VOZŇÁKOVÁ, I. Efektivní řízení pohledávek. Praha: Grada Publishing 2004. 122 s. ISBN 80-247-0770-5.
- České účetní standardy
Obchodní zákoník


Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Hlaváčková
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2013

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2014


doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice


doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s §47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdání textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 29. dubna 2014

.....
Romana Kořánková

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce Ing. Haně Hlaváčkové za pravidelné konzultace při vypracování práce, za cenné rady a trpělivost. Dále děkuji firmě ČSAD JIHOTRANS za poskytnutí podkladů a pomoc při psaní mé bakalářské práce, především paní inženýrce Evě Trnkové.

Obsah

1	Úvod	3
2	Literární rešerše	5
2.1	Pojem pohledávka	5
2.2	Vznik pohledávek	5
2.3	Členění pohledávek	6
2.4	Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky	7
2.5	Ocenění pohledávek	8
2.6	Zajištění pohledávek	9
2.7	Zánik pohledávek	11
2.8	Vymáhání a promlčení pohledávek	12
2.8.1	Vymáhání pohledávek	12
2.8.2	Promlčení pohledávek	13
2.9	Rizikové a nedobytné pohledávky	13
2.9.1	Nedobytné pohledávky	13
2.9.2	Jednorázový odpis pohledávky	13
2.9.3	Postupný odpis starých pohledávek	14
2.9.4	Tvorba opravných položek (OP)	14
2.9.5	Postoupení pohledávek	16
2.9.6	Zápočet pohledávek a závazků	16
2.10	Řízení pohledávek	17
2.10.1	Využívání podmínek prodeje pro řízení pohledávek	17
2.10.2	Stanovení výše pohledávek	17
2.10.3	Řízení pohledávek z hlediska výnosů a rizika	18

2.10.4	Zajištění pohledávek	18
2.10.5	Využívání informací o odběratelích	18
2.10.6	Inkasní politika	19
2.11	Účtování o pohledávkách	19
2.11.1	Účtová skupina 31 – Pohledávky	19
2.11.2	Účtová skupina 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi	20
2.11.3	Účtová skupina 34 - Zúčtování daní a dotací	21
2.11.4	Účtová skupiny 35 – Pohledávky ve vztahu ke společníkům	21
2.11.5	Účtová skupina 37 - Jiné pohledávky a závazky	21
2.11.6	Účtování o nedobytných pohledávkách	21
3	Praktická část	23
3.1	Charakteristika vybraného podniku	23
3.2	Přehled pohledávek za rok 2013	24
3.3	Přehled pohledávek za posledních 5 let	25
3.4	Finanční analýza podniku	27
3.4.1	Analýza krátkodobých pohledávek	27
3.4.2	Analýza pohledávek po splatnosti	32
3.4.3	Porovnání s konkurencí	34
3.5	Účtování pohledávek ve vybraném podniku	37
3.6	Vymáhání pohledávek	43
4	Závěr	46
5	Summary	49
A	Seznam zkratk	52
B	Seznam tabulek, obrázků a grafů	53
C	Seznam příloh	55

Kapitola 1

Úvod

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit řízení pohledávek ve vybraném hospodářském subjektu. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

V teoretické části je podrobně vysvětlena tematika pohledávek, co to vlastně pohledávky jsou, jejich vznik z právního i účetního hlediska, dělení, ocenění, možné druhy zajištění a zániku pohledávek. Dále se tato práce bude zabývat problematikou rizikových a nedobytných pohledávek, se kterými se jistě setkal každý podnikatelský subjekt, a možnostmi, jak se s nimi vypořádat.

V praktické části krátce představím vybraný podnik, čím se na trhu zabývá, a pak se zaměřím na jeho postup při řízení pohledávek.

Pro spolupráci na praktické části této bakalářské práce jsem si vybrala akciovou společnost ČSAD JIHOTRANS, která již dlouhou řadu let úspěšně působí v odvětví dopravy. S podnikem jsem již dříve spolupracovala při vykonávání středoškolské odborné praxe. Zaměstnanci jsou velice milí a ochotní, proto jsem je požádala o pomoc s psaním mé bakalářské práce. Při jednotlivých schůzkách s paní inženýrkou Trnkovou jsem získávala informace o vedení a evidenci pohledávek v podniku, o postupech při řešení pohledávek po splatnosti a nedobytných pohledávek a v neposlední řadě informace o systému vedení nežádoucích a problémových odběratelů.

Pro vypracování praktické části jsem čerpala z důležitých dokumentů, které mi ochotně poskytla, jako například vybraná část účtové osnovy (účty týkající se pohledávek), účetní závěrky do roku 2013, ukázka smlouvy s odběratelem, dohody o zápočtu pohledávek a samozřejmě jednotlivé příklady účetních případů a účtování.

Praktická část je rozdělena na několik částí. V první řadě představím akciovou společnost, se kterou jsem spolupracovala. V dalších dvou částech jsou v tabulkách přehledně sestaveny a rozebrány pohledávky od roku 2009 do roku 2013. Dále jsem provedla finanční analýzu celkových pohledávek a pohledávek po splatnosti, kde jsou vypočteny klíčové ukazatele, které podávají informace o vlivu pohledávek na finanční situaci podniku. Tyto ukazatele jsem porovnála s konkurenčním podnikem působícím ve stejném odvětví již více než 20 let a má podobné portfolio služeb. Poslední dvě části se zabývají účtováním pohledávek v podniku a jejich vymáháním. Na konci praktické části zhodnotím systém řízení pohledávek ve společnosti a v závěru bakalářské práce se zaměřím na možnosti zlepšení zavedeného systému vedení a evidence pohledávek a na možné způsoby zajištění pohledávek rizikových.

Práce je vysázena systémem L^AT_EX.

Kapitola 2

Literární rešerše

2.1 Pojem pohledávka

„Pohledávky představují práva, resp. nároky podniků vůči jiným subjektům na příjem peněžních prostředků, popř. věcná plnění od těchto subjektů. Mají úvěrový charakter. Uvádějí se v aktivech rozvahy. Lze je považovat za specifickou formu umístování kapitálu.“ (Valach, 1999, str. 135)

„Zřejmě nejčastěji bývá pojem pohledávka i závazek spojován s existencí smluvních vztahů, v nichž jedna strana je oprávněna očekávat a požadovat po druhé smluvní straně určitá plnění (má tedy za touto stranou pohledávku) a druhá strana smlouvy má naopak povinnost (závazek) takové plnění poskytnout.“ (Vaigert, 2005, str. 5)

2.2 Vznik pohledávek

Z právního hlediska

Obecné důvody vzniku pohledávky pro občanskoprávní i obchodně právní vztah nalezneme v ustanovení §1723 ObčZ. Podle tohoto ustanovení závazky vznikají ze smlouvy, z protiprávního činu, nebo z jiné právní skutečnosti, která je k tomu podle právního řádu způsobilá (ze způsobené škody, bezdůvodného obohacení atd.). (Drbohlav, 2011, str. 17)

Z účetního hlediska

Vznikají z různých důvodů, zejména

- a) z obchodních styků – z dodávek výrobků, zboží, prováděných výkonů, prací a služeb, pokud odběratel tyto výkony platí s časovým odstupem po jejich uskutečnění (v souladu s dohodnutými podmínkami),
- b) z ostatních důvodů – vznikají jako nároky na dotace, odpočty daní, z půjček zaměstnancům, nároky na splácení kapitálu nebo úhradu ztrát společníky. Některé vznikají ze zákona, soudních rozhodnutí. (Valach, 1999, str. 135)

2.3 Členění pohledávek

Obchodní pohledávky jsou nutnou složkou majetku a podniků z ekonomických důvodů (např. odběratel nemůže platit ihned při dodávce, protože sám dosud nerealizoval své výrobky; bez úvěru by se zpomalil reprodukční proces).

Pohledávky jsou velmi různorodé, proto je účelné je pro potřeby finančního řízení třídit.

Lze je dělit podle

- a) subjektů (platících, neplatících),
- b) místa dlužníka (tuzemské, zahraniční),
- c) času (krátkodobé, dlouhodobé),
- d) rozlišovat pravidelné či náhodné pohledávky,
- e) podle míry jejich rizikovosti,
- f) souhrnně může jít o pohledávky žádoucí (jsou projevem normální úrovně hospodaření) a nežádoucí (nadměrné objemem či v nevhodné struktuře). (Valach, 1999, str. 135)

Dále můžeme pohledávky členit dle jejich struktury a členění v rozvaze na

- a) pohledávky z běžných obchodních vztahů
 - pohledávky za odběrateli,
 - přijaté zálohy,
- b) pohledávky v ovládaných a řízených společnostech a ve společnostech, ve kterých se uplatňuje podstatný vliv (s výjimkou pohledávek z běžných obchodních vztahů, např. půjčky a úvěry),
- c) pohledávky za akcionáři, společníky, členy družstva a za sdružení bez právní subjektivity (např. pohledávky za upsaný a nesplacený vlastní kapitál),
- d) pohledávky za zaměstnanci,
- e) pohledávky za státem (zejména z důvodu daní),
- f) dohadné účty aktivní,
- g) jiné pohledávky a závazky
 - pohledávky z prodeje nebo nájmu podniku či jeho části,
 - pohledávky z náhrad mank a škod,
 - pohledávky z emitovaných dluhopisů,
 - pohledávky z nakoupených opcí,
- h) odložená daňová pohledávka. (Ryneš, 2012, str. 155)

2.4 Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky

„Bezesporu zásadním kritériem pro členění pohledávek v účetnictví je doba jejich splatnosti. Za krátkodobé pohledávky se považují pohledávky s dobou splatnosti kratší než 1 rok, zatímco za dlouhodobé se považují pohledávky s dobou splatnosti delší než 1 rok.

Důsledně je nutno rozlišovat mezi krátkodobými a dlouhodobými pohledávkami pro účely účtování na příslušných účtech hlavní knihy a krátkodobostí a dlouhodobostí pohledávek pro účely vykazování v rozvaze.“ (Ryneš, 2012, str. 155-156)

2.5 Ocenění pohledávek

Nominální hodnotou se oceňují pohledávky jako součást oběžného majetku. Běžně se však hodnota pohledávek v bilanci snižuje o rezervu na eventuální nedobytné pohledávky. Výše této rezervy je značně subjektivní a může být formou vytváření skrytých rezerv na úkor vykazovaného zisku. Proto se velikost rezerv na nedobytné pohledávky pro účely daňové omezuje. (V ČR existuje zákon o rezervách, který stanoví, že tzv. opravné položky k pohledávkám se mohou vytvářet jen na pohledávky za dlužníky v konkurzním řízení nebo k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994). (Valach, 1999, str. 75)

Jmenovitou hodnotou jsou při vzniku oceňovány pohledávky ve smyslu §25 odst. 1 písm. g) zákona o účetnictví. Toto ocenění se vztahuje k ocenění pohledávek z klasických obchodních, finančních a jiných vztahů.

Pořizovací cenou se oceňují pohledávky odkoupené od jiných fyzických nebo právnických osob obvykle za cenu výrazně nižší než je jmenovitá hodnota. Součástí pořizovací ceny jsou přímé náklady související s pořízením (např. znalecký posudek, odměny právníkům, provize). (Ryneš, 2012, str. 157)

Pohledávky v cizí měně musí účetní jednotka přepočítat na českou měnu kurzem devizového trhu vyhlášeného ČNB, a to k okamžiku ocenění

- a) k okamžiku uskutečnění účetního případu
 - den splnění dodávky
 - den vystavení faktury nebo obdobného dokladu (daňový doklad podle ZDPH)
- b) ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje.

Účetní jednotka může pro přepočet cizí měny na českou měnu použít

- a) aktuální denní kurz ČNB,
- b) pevný kurz, kterým se rozumí kurz stanovený vnitřním předpisem účetní jednotky na základě kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou, používaný účetní jednotkou po předem stanovenou dobu. Stanovená doba nesmí přesáhnout účetní období. (Ryneš, 2012, str. 194-195)

2.6 Zajištění pohledávek

Obecnými formami zajišťování pohledávek jsou právní instituty jako např. smluvní pokuta, zástavní právo, zastavení pohledávky, postoupení pohledávky, zadržovací právo, různé formy ručení apod. Pohledávky se jistí i opatřením v platebním styku (placení dokumentárními platbami, směnkami, šeky, bankovními akcepty či zárukami apod.). K formám zajištění pohledávek lze přiřadit i faktoring či forfaiting, z jistého hlediska i zapojení do systému zápočtů pohledávek a závazků. (Valach, 1999, str. 139)

Smluvní pokuta

Pomocí smluvní pokuty lze zajistit splnění závazku na základě smlouvy. Má nejčastěji peněžitou podobu, není však vyloučeno, že bude mít i podobu jinou (nepeněžitou, např. trest za prodlení s dodávkou nebo nedostatečnou kvalitu zboží bude prodávající povinen namísto peněz poskytnout kupujícímu další zboží).

Smluvní pokutu nelze vymáhat, pokud závazek druhé smluvní strany zanikne uplynutím času, tedy zanikne prekluzí. (Drbohlav, 2011, str. 201)

Ručení

Ručení znamená, že vedle vztahu věřitele a dlužníka existuje ještě třetí osoba, kterou zákon nazývá „ručitel“. Základní podmínkou platnosti takového ručitelského prohlášení je písemná forma. Ručitel se podpisem tohoto prohlášení zavazuje splnit pohledávku vůči věřiteli v případě, že dlužník ji nesplní.

Ručení je v zásadě časově neomezené, ale ručitel může omezit své ručení jen na dobu určitou, pokud to uvede v ručitelském prohlášení. Za jednu pohledávku dlužníka může ručit i více osob, a to každá buď sama za sebe na celý dluh, nebo jen za jeho část.

Pokud dlužník – fyzická osoba – zemře nebo právnická osoba zanikne, ručitelský závazek vůči věřiteli zaniká. (Drbohlav, 2011, str. 206)

Zástavní právo

„Podstatou zástavního práva je zajištění pohledávky věřitele pro případ, že závazek dlužníka nebude včas splněn s tím, že v takovém případě lze dosáhnout uspokojení výtěžku zpeněžením konkrétní zástavy.“

Zástavou může být podle zákona např. věc movitá, nemovitá, podnik, byt, cenný papír atd.

Zástavní právo vzniká na základě písemné smlouvy, rozhodnutí soudu nebo správního úřadu, ale i ze zákona. Pro praxi převažuje vznik na základě smlouvy, která musí být písemná, jinak je neplatná.

K uspokojení věřitele zástavou dochází tehdy, pokud pohledávka zajištěná zástavním právem nebyla splněna včas, po své splatnosti byla splněna jen částečně, nebo nebylo-li splněno příslušenství pohledávky. V těchto případech má věřitel právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku zpeněžení zástavy. (Drbohlav, 2011, str. 212)

Postoupení pohledávky (cese)

Postoupení pohledávky musí mít písemnou formu - smlouva o postoupení pohledávky - a uzavírá ji původní věřitel s věřitelem novým. Postoupením pohledávky nabývá nový věřitel také její příslušenství a práva s pohledávkou spojená, včetně jejího zajištění. Starý věřitel musí vydat novému věřiteli i potřebné doklady o pohledávce a sdělit mu vše, co je k uplatnění pohledávky zapotřebí.

Při postoupení pohledávky není třeba souhlasu dlužníka, ale věřitel je povinen dlužníkovi nahlásit změnu věřitele. Pokud tak neučiní a nový věřitel postoupení neprokáže, může dlužník plnit svůj dluh původnímu věřiteli bez následných postihů.¹

Dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso

Dokumentární akreditiv znamená, že kupující uschová v bance peníze a banka se písemně zavazuje, že poskytne prodávajícímu peněžní plnění v dohodnuté výši až ve chvíli, kdy budou předány přesně stanovené dokumenty.

Dokumentární inkaso znamená, že prodávající odešle zboží kupujícímu a obchodní dokumenty (např. fakturu) předá své bance, která vyinkasuje u banky kupujícího peněžní plnění proti předání dokumentů.

Pojištění

V České republice už lze pojistit i pohledávku, především pokud jde o pohledávku ze zahraničního obchodu. Lze pojistit i tuzemskou pohledávku, ale u těch je vysoká míra spoluúčasti. V současné době existují v ČR společnosti, které se zabývají pojištěním plateb. Mezi nejznámější patří EGAP, ČESCOB a Gerling. Uvedení pojistitelé zpravidla disponují rozsáhlými databázemi, takže dokáží posoudit bonitu odběratele. (Vozňáková, 2004, str. 70)

¹<http://www.podnikatel.cz>, <http://finance.idnes.cz>

Záloha

[7, strana 70] V současnosti je používání zálohových plateb velmi rozšířeno. Formou zálohy bývá placena část nebo i celá hodnota smluvené ceny dodávky. Výše zálohy není dána žádným předpisem, a závisí tedy jen na dohodě mezi dodavatelem a odběratelem. (Vozňáková, 2004, str. 70)

Faktoring

Spočívá v odkupu krátkodobých pohledávek před dobou jejich splatnosti, které nejsou jištěné žádným instrumentem. (Vozňáková, 2004, str. 75)

Forfaiting

Spočívá v odkupu dlouhodobých pohledávek, zpravidla se splatností minimálně 180 dní, ale i několik let. Postupované pohledávky musí být nějakým způsobem jištěny (např. dokumentárním akreditivem, bankovní zárukou, popř. avalovou směnkou). (Vozňáková, 2004, str. 76)

2.7 Zánik pohledávek

Zánik pohledávek znamená pro věřitele povinnost vyřadit z účetnictví příslušnou pohledávku. Jednotlivé způsoby zániku pohledávek se však v účetnictví projevují různými způsoby, v návaznosti na to mají také rozdílné daňové dopady.

Nejčastějším způsobem zániku pohledávky je její splnění peněžní formou, tj. úhrada plná nebo částečná. Tento případ nezpůsobuje problémy, ale jsou i způsoby zániku pohledávek, které mohou způsobit určité výkladové problémy.

V zásadě vznikají tyto tři skupiny případů zániku pohledávek

- a) případy, kdy zanikají pohledávky a současně jsou nahrazovány jinou pohledávkou (např. dohoda o narovnání),
- b) vzájemné započtení pohledávek a obdobné případy zániku (např. splnutí práva s povinností v jedné osobě),
- c) ostatní případy, ve kterých zaniká pohledávka a nebyla ani splněna, ani započtena (např. dohoda o vzdání se dluhu, prominutí dluhu...). Jde tedy o případy zániku bez

získání protihodnoty. Tyto případy zániku pohledávky jsou účtovány výsledkově, tj. do nákladů (daňově neuznatelný náklad). (Ryneš, 2012, str. 157)

2.8 Vymáhání a promlčení pohledávek

2.8.1 Vymáhání pohledávek

Velmi často se stává, že pohledávka jednoduše nezanikne – dlužník ji nezaplatí. Existence pohledávek po lhůtě splatnosti má negativní vliv na peněžní toky v podniku, zhoršuje finanční ukazatele a v konečném důsledku může vést až k vlastní platební neschopnosti. Je proto nutné zahájit proces vymáhání.

V první řadě by se měl finanční manažer dotázat dlužníka (telefonicky, písemně...) na důvody zpoždění platby a předpokládanou dobu úhrady, případně nabídnout splátkový kalendář. Dalším nástrojem je zaslání ostřeji formulovaných upomínek až po připojení penalizační faktury. V případě neúspěchu můžeme pokračovat buď mimosoudní, nebo soudní cestou.

Mimosoudní cesta znamená, že si věřitel najme detektivní nebo inkasní firmu. Detektivní společnosti mají v důsledku využívání nezákonných praktik některými z nich „špatný zvuk“ a využívání jejich služeb může poškodit dobré jméno podniku. Není to ovšem pravidlo, vše závisí na konkrétní firmě. Nabídka inkasních firem spočívá především v odkupu vybraných pohledávek inkasní firmou a v inkasu prostřednictvím mandátní smlouvy (podnik vede i nadále svoji pohledávku ve svém účetnictví – inkasní firma kontaktuje dlužníka, nabízí mu různá smířčí řešení, provádí příslušné právní úkony a v případě úspěchu inkasuje od mandanta provizi). Inkasní firmy také nabízejí zprostředkování vzájemného započtení závazků a pohledávek či pořádání dražeb.

Soudní řízení na vymáhání pohledávek se uskutečňuje podle Občanského soudního řádu. Soudní řízení nejčastěji skončí rozhodnutím na plnění a není-li povinnost dlužníka plnit ke stanovenému dni splněna, nabývá rozhodnutí na vykonatelnosti. Výkon rozhodnutí lze provést příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, postižením jiných majetkových práv, prodejem movitých věcí a nemovitostí nebo srážkami ze mzdy. K zajištění pohledávky může soud rozhodnout o zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitosti. Velkou nevýhodou soudní cesty je její zdlouhavost. (Valach, 1999, str. 140)

Pokud věřitel již nemá naději na zaplacení pohledávky, vzdal se možnosti ji vymáhat, nebo byl s vymáháním neúspěšný, jedná se o **nedobytnou pohledávku**.

2.8.2 Promlčení pohledávek

Pokud nedojde ke splnění pohledávky, dlužník nemůže zůstat zavázán natrvalo. Každý věřitel je povinen starat se o svůj majetek s péčí **řádného hospodáře**, to znamená i zajištění splnění svých pohledávek prostřednictvím zákonných kroků. Nový Občanský zákoník sjednotil promlčecí doby na 3 roky a počíná běžet ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé (den splatnosti pohledávky). Dříve byla promlčecí doba podle Občanského zákoníku tříletá a podle Obchodního zákoníku čtyřletá. (Vaigert, 2005, str. 187, 191)

2.9 Rizikové a nedobytné pohledávky

Při účtování o pohledávkách se účtuje obecně jako zvýšení aktiva (příslušné pohledávky) proti výnosovému účtu účtové třídy 6. Nedojde-li dlouhodobě k uhrazení pohledávky, odvádí účetní jednotka daň z příjmů z výnosů, které mnohdy vůbec nebudou realizovány. Těmto nežádoucím pohledávkám se říká „nedobytné“.

2.9.1 Nedobytné pohledávky

Za nedobytnou pohledávku se považují obecně takové pohledávky, kdy dlužník není schopen či ochoten uhradit dlužnou částku věřiteli, příp. náklady spojené s vymáháním pohledávky by převýšily její hodnotu.

Účtování o neuhrazených pohledávkách lze rozdělit do 3 skupin

- a) jednorázový odpis pohledávky,
- b) postupný odpis starých pohledávek,
- c) tvorba opravných položek.

2.9.2 Jednorázový odpis pohledávky

Jednorázový odpis pohledávky proti daňově uznaným nákladům uvádí Zákon o daních z příjmů a stanovuje podmínky jednorázového odepsání celé pohledávky proti nákladovému

účtu. Jedná se o následující podmínky

- zamítnutí konkursu dlužníka soudem pro nedostatek majetku,
- na základě výsledků konkursního a vyrovnávacího řízení,
- úmrtí dlužníka, pohledávku nelze vymáhat na dědicích,
- další uvedené podmínky (dražba, exekuce).

2.9.3 Postupný odpis starých pohledávek

Postupný odpis starých pohledávek se týkal pohledávek splatných nejpozději do 31. 12. 1994.

Ostatní pohledávky (bez ohledu na osobu a osud dlužníka) lze daňově odepsat pouze do výše vytvořené OP podle Zákona o rezervách. V těchto případech je třeba kromě samotného odpisu pohledávky provést i čerpání OP k této pohledávce (daňové i nedaňové).

Daňový odpis pohledávky musí proběhnout před okamžikem jejího promlčení. Pohledávku či její část, kterou není možné odepsat daňově, lze odepsat prakticky kdykoli účetně.

Promlčení ani odpis pohledávky však neznamená její zánik, tato pohledávka trvá i nadále. Není tedy vyloučena ani budoucí úhrada odepsaných pohledávek, proto je třeba odepsané pohledávky zařadit do **podrozvahové evidence**, a to až do případné úhrady dlužníkem (účet 646), nebo do definitivního právního zániku (prekluze) pohledávky. Ve vnitropodnikové směrnici lze rovněž stanovit, že odepsané pohledávky budou definitivně vypuštěny i z podrozvahové evidence např. 10 let po splatnosti.

2.9.4 Tvorba opravných položek (OP)

Tvorba opravných položek k neuhrazeným pohledávkám je uvedena v Zákoně o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. Tímto způsobem lze alespoň částečně kompenzovat ekonomickou škodu věřitele z neuhrazené pohledávky.

Opravná položka představuje dočasné snížení hodnoty pohledávky proúčtováním do nákladů a souvztažně na účet OP. Původní hodnota pohledávky se přitom nemění. OP se vytváří v případě, že dochází k dočasnému poklesu hodnoty pohledávky a existuje zde možnost její úhrady, započtení či postoupení.

Opravná položka se tvoří na základě inventarizace majetku např. v případě, kdy účetní jednotka zjistí, že uspokojení pohledávky ze strany dlužníka je v jistém ohrožení. Obecně platí, že čím je pohledávka delší dobu po splatnosti, tím je její reálná hodnota nižší, v účetnictví je třeba na tuto skutečnost reagovat tvorbou různě vysokých OP. Tvorba OP snižuje hodnotu pohledávek a tím i úhrn aktiv, a jelikož se o nich účtuje výsledkově, snižuje se i výsledek hospodaření. Vytvořením OP k pohledávce není proces zahrnutí nedobytné pohledávky do nákladů definitivně uzavřeno, OP musí být v určitém okamžiku zrušena a pak záleží na konkrétních případech, jak bude dále vypořádána.

a) Daňové opravné položky

*„Jejich způsob tvorby a výši pro daňové účely stanoví **Zákon o rezervách**. Jde o OP k pohledávkám za dlužníky v konkurzním a vyrovnávacím řízení (do výše rozvahové hodnoty nepromlčených pohledávek přihlášených u soudů) a k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. 12. 1994 (pokud od konce sjednané lhůty uplynulo více než 6 měsíců, a to do výše 20% neuhrazené hodnoty pohledávky). Tvorba těchto OP je **daňově uznatelným nákladem**.*

Pokud bylo zahájeno rozhodčí řízení, soudní řízení, anebo správní řízení, jehož se poplatník daně z příjmů řádně účastní a řádně a včas činí úkony potřebné k uplatnění jeho práva, lze pak uplatňovat OP v závislosti na době, která uplynula od sjednané lhůty splatnosti v následující výši

1. 33 % u pohledávek po splatnosti 12 měsíců,
2. 50 % u pohledávek po splatnosti 18 měsíců,
3. 60 % u pohledávek po splatnosti 24 měsíců,
4. 80 % u pohledávek po splatnosti 30 měsíců,
5. 100 % u pohledávek po splatnosti 36 měsíců.

Zákonné OP lze vytvářet nejen k rozvahovému dni, ale prakticky kdykoli během účetního období. Zákonné OP nelze vytvářet k již promlčeným pohledávkám. OP se zruší, pokud pomínou důvody pro jejich existenci (např. při úhradě pohledávky) nebo pokud pohledávka, k níž byla OP vytvořena, se promlčela, popřípadě nastaly důvody, za nichž se odpis pohledávky považuje za výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů

podle ustanovení ZDP. V takovém případě je tedy třeba provést čerpání vytvořené OP, a to do výše vytvořené OP. “

b) Účetní (nedaňové) opravné položky

V případě existence pohledávek s větším rizikem nezaplacení je vhodné tvořit i OP nad rámec zákonných OP, tj. **účetní OP**. Jejich smyslem je vyjádřit reálnou hodnotu aktiv v případě, že došlo k dočasnému poklesu hodnoty pohledávky a dodržet tak všeobecně uznávané účetní zásady opatrnosti a věrného zobrazení skutečnosti. Tvorba takových OP pak **není daňově uznatelným nákladem**.

2.9.5 Postoupení pohledávek

Postoupení neboli prodej pohledávky je další způsob, jak se účetní jednotka může vypořádat s pohledávkou. Postoupení pohledávky věřitelem znamená, že třetí osoba se stává věřitelem namísto původního, vůči témuž dlužníku. Postoupení pohledávky lze uskutečnit i bez souhlasu dlužníka.

2.9.6 Zápočet pohledávek a závazků

Dalším způsobem řešení problému nedobytných pohledávek může být i provedení zápočtu nedobytné pohledávky se závazkem. Tuto formu úhrady pohledávky je možné s úspěchem využít tehdy, je-li možnost odebrat od dlužníka nějaké zboží či služby (které je možné spotřebovat či prodat). Vzniklý závazek se započte s již existující pohledávkou. **Tímto způsobem lze někdy zlikvidovat i jen velmi těžko vymahatelné pohledávky**. Některé specializované firmy obchodují s pohledávkami a závazky právě za účelem provádění zápočtů tohoto typu.

Zápočet lze provést **i jednostranně**, tj. prostým oznámením této skutečnosti jednoho obchodního partnera druhému, věřitel v tomto případě písemnou formou oznámí dlužníkovi, že provedl jednostranné započtení (není potřeba dlužníkův souhlas). Jednostranně započíst lze jen pohledávky po splatnosti (vymahatelné a nepromlčené). Výhodou je, že takto dochází k úhradě pohledávek resp. závazků **bez potřeby finančních prostředků**.²

²Zdroje kapitoly 2.9 – <http://etext.czu.cz>; <http://www.danarionline.cz>

2.10 Řízení pohledávek

Řízení pohledávek jsou činnosti podniku směřující k optimálnímu usměrňování jeho pohledávek. Předmětem těchto činností jsou např. objem pohledávek a jejich vývoj, struktura pohledávek podle různých kritérií, rentabilita (jejich výnosnost posuzovaná jako přínos k čistému zisku), rovnoměrnost či nerovnoměrnost, doba splácení (inkasní lhůta pohledávek), likvidnost pohledávek (běžné, s prošlou lhůtou splatnosti, sporné, pochybné, nedobytné), subjekt pohledávek (výběr odběratelů, resp. dlužníků), rizika spojená s pohledávkami (pokles odbytu, resp. poptávky, platební neschopnost či nevěle odběratelů, spekulace a podvody) apod.

Řízení pohledávek z obchodního styku lze uskutečňovat různými způsoby

1. využívání podmínek prodeje pro řízení pohledávek,
2. stanovení výše pohledávek,
3. řízení pohledávek z hlediska výnosů a rizika,
4. zajištění pohledávek,
5. využívání informací o odběratelích,
6. inkasní politika. (Valach, 1999, str. 136)

2.10.1 Využívání podmínek prodeje pro řízení pohledávek

„Investováním do pohledávek se podnik zbavuje možnosti investovat kapitál jinak, a tudíž i výnosu z případně alternativní investice. Se zvyšováním pohledávek se tato „ztráta“ zvyšuje. Současně ale stoupají šance na růst zisku z růstu prodeje, ale také rizika z pravděpodobného růstu počtu — i méně spolehlivých — odběratelů.“ (Valach, 1999, str. 136)

2.10.2 Stanovení výše pohledávek

Výši pohledávek můžeme chápat jako jejich průměrný stav ve zvoleném období nebo jako jejich stav k určitému datu. Je významnou veličinou řízení pohledávek.

Slouží pro účely určování zdrojů (kapitálu), analýzy a hodnocení úvěrové a inkasní politiky podniků a jejich řízení.

Nejvíce využívaným postupem stanovení průměrné výše pohledávek je průměrná doba obratu pohledávek. (Valach, 1999, str. 136-137)

2.10.3 Řízení pohledávek z hlediska výnosů a rizika

„Pohledávky vznikají při prodeji na úvěr, proto je jejich řízení řízením poskytování úvěru (obchodního). Je obsahem úvěrové politiky podniku. Řeší mimo jiné otázku, zda a komu obchodní úvěr nabídnout. Rozhodování vychází ze současné hodnoty výnosů (zisku) při prodeji na úvěr.“ (Valach, 1999, str. 138)

2.10.4 Zajištění pohledávek

Je výrazem respektování rizika pohledávky ze strany dodavatele. Obchodní úvěry se mohou poskytovat jako nezajištěné (při trvalých, pozitivně ověřených stycích a placení odběratelem) nebo zajištěné (dodává-li novým, dosud neznámým odběratelům, méně spolehlivým, při velkých a jednorázových dodávkách apod). (Valach, 1999, str. 139)

Obecné formy zajišťování pohledávek jsou popsány v kapitole 1.6 této bakalářské práce.

2.10.5 Využívání informací o odběratelích

Informace o odběratelích mají zjistit úvěruschopnost odběratele (zejména jeho platební schopnost) a tím přispívat k jistotě pohledávek dodavatele. Je vysoce aktuální u nových odběratelů, neznámých, zahraničních, nově vznikajících apod.

K tomu lze využívat různých prostředků

- vlastní sběr informací o odběratelích (u dosavadních odběratelů se využívají dosavadní zkušenosti s placením),
- využívání služeb institucí specializovaných na sběr dat a zkoumání úvěrové schopnosti podniků,
- využívání jiných pramenů (např. informace o tržních cenách akcií, stupnice kvality obligací aj.).

Získávání těchto informací je obtížné, mnohdy důvěrné a je spojeno se značnými náklady. (Valach, 1999, str. 139)

2.10.6 Inkasní politika

Pohledávky nejsou samoúčelné. Jejich zaplacením získávají podniky likvidní prostředky. Do činností spojených s péčí o inkaso patří evidence pohledávek (odběratelů), zejména z hlediska spolehlivosti a včasnosti úhrady pohledávek, upomínání, vymáhání pohledávek apod. Tyto činnosti lze za úhradu přenést na faktoringové organizace, popř. na organizace zabývající se speciálně správou a vymáháním pohledávek. (Valach, 1999, str. 140)

2.11 Účtování o pohledávkách

Pro podnikatelskou sféru se problematice účtování pohledávek věnuje Český účetní standard č. 017 – Zúčtovací vztahy. (Pilátová, 2011, str. 47)

Pohledávky jsou aktivní účty zaznamenané ve 3. účtové třídě – Zúčtovací vztahy, která je dále dělená na účtové skupiny a jejich syntetické účty, které si podrobněji představíme.

Mimo účtovou třídu 3 najdeme pohledávky ve dvou případech. Pohledávky z titulu poskytnutí zálohy na dodávku DHM či z důvodu vytváření DNM se účtují na vrub účtové skupiny 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek. Dlouhodobé půjčky a úvěry (pohledávky za osobou, které byla dlouhodobá půjčka poskytnuta) se sledují v rámci účtové skupiny 06 – Dlouhodobý finanční majetek. (Drbohlav, 2011, str. 22)

2.11.1 Účtová skupina 31 – Pohledávky

Pohledávky z obchodních vztahů se v účetnictví nacházejí v účtové skupině 31 – Pohledávky. Jedná se především o pohledávky za odběrateli, poskytnuté zálohy dodavatelům před splněním smlouvy, ostatní pohledávky z obchodních vztahů, například reklamace vůči dodavatelům. Dále se zde účtují pohledávky za směnky předané bance k proplacení do doby splatnosti směnky. (Drbohlav, 2011, str. 22)

311 – Pohledávky z obchodních vztahů Účtuje se zde o dlouhodobých i krátkodobých pohledávkách za odběrateli, které vznikají nejčastěji při dodání zboží či poskytnutí služby odběrateli. Krátkodobost a dlouhodobost pohledávek se řeší až v rámci analytických účtů. Dále se zde účtuje o poskytnutých zálohách dodavatelům (kromě záloh na DHM a DNM). (Drbohlav, 2011, str. 22)

312 – Směnky k inkasu „Při dodávce zboží nebo poskytnutí služby odběrateli se může stát, že odběratel nemá hotové prostředky k zaplacení. Při použití směnky se pohledávky za odběratelem změny na pohledávku směnečnou. Vystavená směnka je obvykle na vyšší částku, než je vydaná faktura a rozdíl představuje směnečný úrok.“³

313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry Tento účet řeší problematiku směnek. V případě, že účetní jednotka potřebuje mít k dispozici peněžní prostředky a nechce čekat až do doby splatnosti směnky, může směnku předložit k eskontu bance (eskontem směnky se rozumí koupě směnky bankou přede dnem její splatnosti s příslušným úrokem). Poté nastane přeměna směnečné pohledávky v pohledávku vůči bance za eskontovanou směnku. Pro zachycení této pohledávky slouží právě účet 313. (Drbohlav, 2011, str. 22)

314 – Poskytnuté zálohy - dlouhodobé a krátkodobé Jde o účtování o poskytnutých zálohách dodavatelům před plněním smluv z jejich strany. Dodavatel má povinnost za poskytnutou zálohu např. dodat zboží a odečíst půjčené finanční prostředky od závazku, který vznikl dodáním zboží. Pokud by k dodání zboží nedošlo, je povinností dodavatele zálohy vrátit.⁴

315 – Ostatní pohledávky Účtují se zde pohledávky z reklamací uplatněné vůči dodavatelům. Formou reklamace (např. při nedodržení kvality) dochází ke změně ve výši pohledávek. Jsou-li reklamace uznány dodavatelem za oprávněné, vystavuje dodavatel opravný doklad, tzv. dobropis. Tento doklad obsahuje stejné náležitosti jako vydaná faktura a uvádí se na něm číslo původního dokladu, ke kterému je dobropis vydán. Platí vždy zásada, že původní doklad spolu s dobropisem vyjadřují skutečné plnění.⁵

2.11.2 Účtová skupina 33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

Jedná se o účtování pohledávek vzniklých poskytnutím zálohy na pracovní cestu zaměstnanci a dále předepsáním zaměstnanci k náhradě manka a škody na účtu 335 – Pohledávky za zaměstnanci.

³<http://etext.czu.cz>

⁴<http://etext.czu.cz>

⁵<http://etext.czu.cz>

2.11.3 Účtová skupina 34 - Zúčtování daní a dotací

Zde se účtuje o pohledávkách vůči finančnímu orgánu jako např. nárok na odpočet DPH, vrácení daní aj.

2.11.4 Účtová skupiny 35 – Pohledávky ve vztahu ke společníkům

Zde se zachycují pohledávky za společníky, za členy sdružení a za členy družstva. Jde o zúčtování krátkodobých poskytnutých půjček a úvěrů v rámci účetních jednotek konsolidačního celku, pohledávky za upsaný základní kapitál, krátkodobé pohledávky za společníky, pohledávky ze sdružení podle smlouvy o sdružení a pohledávky za členy družstva.

Jde o účty 351 – Pohledávky za ovládající a řídicí osobou; 352 – Pohledávky - podstatný vliv; 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál; 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty; 355 – Ostatní pohledávky za společníky a členy družstva; 358 – Pohledávky za účastníky sdružení. (Ryneš, 2012, str. 522)

2.11.5 Účtová skupina 37 - Jiné pohledávky a závazky

Účtují se zde pohledávky a závazky z prodeje podniku, pohledávky z emise dluhopisů, zúčtování jiných pohledávek a závazků, jež nejsou zachyceny na účtech v předcházejících účtových skupinách.

Jde o účty 371 – Pohledávky z prodeje podniku; 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínovaných operací; 374 – Pohledávky z pronájmu; 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů; 378 – Jiné pohledávky. (Ryneš, 2012, str. 522)

2.11.6 Účtování o nedobytných pohledávkách

Nejprve jsou pohledávky po splatnosti, ke kterým účetní jednotka tvoří OP zákonné, nebo účetní. Během této doby proběhnou pokusy o vymáhání pohledávky a mohou nastat různé situace. Buď se podniku podaří vymoci pohledávku v plné výši, v tomto případě jen zruší vytvořené OP. Nebo na základě výsledku konkurzního/soudního řízení dostanou zpět poměrnou část - tím pádem zruší vytvořené OP a zůstatkovou cenu pohledávky odepíší do nákladů. Také může nastat situace, že nedostanou z pohledávky nic - tím pádem zruší OP a odepíší do nákladů celou pohledávku.

Účetní případ	Částka (Kč)	Účtování MD/D
Dodání zboží - FAV	10 000	311/604
Tvorba zákonné OP - ID	3 300	558/391
Tvorba účetní OP - ID	5 000	559/391
Úhrada v plné výši	10 000	211/311
Zrušení zákonné OP - ID	3 300	391/558
Zrušení účetní OP - ID	5 000	391/559

Tabulka 2.1: Opravná položka k pohledávce 12 měsíců po splatnosti.

Účetní případ	Částka (Kč)	Účtování MD/D
Dodání zboží - FAV	10 000	311/604
Tvorba zákonné OP - ID	3 300	558/391
Výsledek konkurzního řízení	0	-
Zrušení zákonné OP - ID	3 300	391/558
Odpis pohledávky - ID	10 000	546/311

Tabulka 2.2: Úplný odpis pohledávky.

Účet 546 – Odpis pohledávek zahrnuje neuhrazené pohledávky do nákladů a tak se vyrovná výnosový účet 604 – Tržby za zboží. ⁶

⁶<http://etext.czu.cz>

Kapitola 3

Praktická část

3.1 Charakteristika vybraného podniku

Pro spolupráci na bakalářské práci byla vybrána akciová společnost ČSAD JIHOTRANS, dopravní firma s dlouholetou tradicí, systémem a zkušenostmi v oblasti silniční dopravy, logistických služeb a opravárenství, která se traduje od roku 1949.

Předmětem podnikání jsou následující služby:

- silniční motorová doprava nákladní a osobní,
- zasilatelství a zastupování v celním řízení,
- opravy silničních vozidel, údržba motorových vozidel a jejich příslušenství,
- měření emisí, velkoobchod a maloobchod, zprostředkování obchodu a služeb skladování,
- balení zboží, manipulace s nákladem a technické činnosti v dopravě,
- provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy,
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- poradenská a konzultační činnost, zpracování odborných studií ap osudků,
- mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti.

3.2 Přehled pohledávek za rok 2013

Bakalářská práce se bude zabývat pouze pohledávkami krátkodobými, protože společnost neneviduje žádné dlouhodobé pohledávky.

Krátkodobé pohledávky	Stav k 31. 12. 2013
Celkem brutto	379 416
z toho z obchodního styku	334 650
- v Kč	239 897
- v EUR	94 753
Opravné položky	- 67 827
Celkem netto	311 589

Tabulka 3.1: Přehled pohledávek za rok 2013, v tis. Kč.

Pohledávky po lhůtě splatnosti	Stav k 31. 12. 2013
1 - 30 dní	56 205
31 - 60 dní	6 496
61 - 90 dní	3 875
91 - 180 dní	3 595
181 - 360 dní	3 938
nad 360 dnů	62 079
Celkem	136 188

Tabulka 3.2: Pohledávky po lhůtě splatnosti za rok 2013, v tis. Kč.

Opravné položky k pohledávkám	Stav k 31. 12. 2013
OP dle zákona 593/1992 Sb.	37 191
OP účetní	30 636
OP celkem	67 827

Tabulka 3.3: Opravné položky k pohledávkám za rok 2013, v tis. Kč.

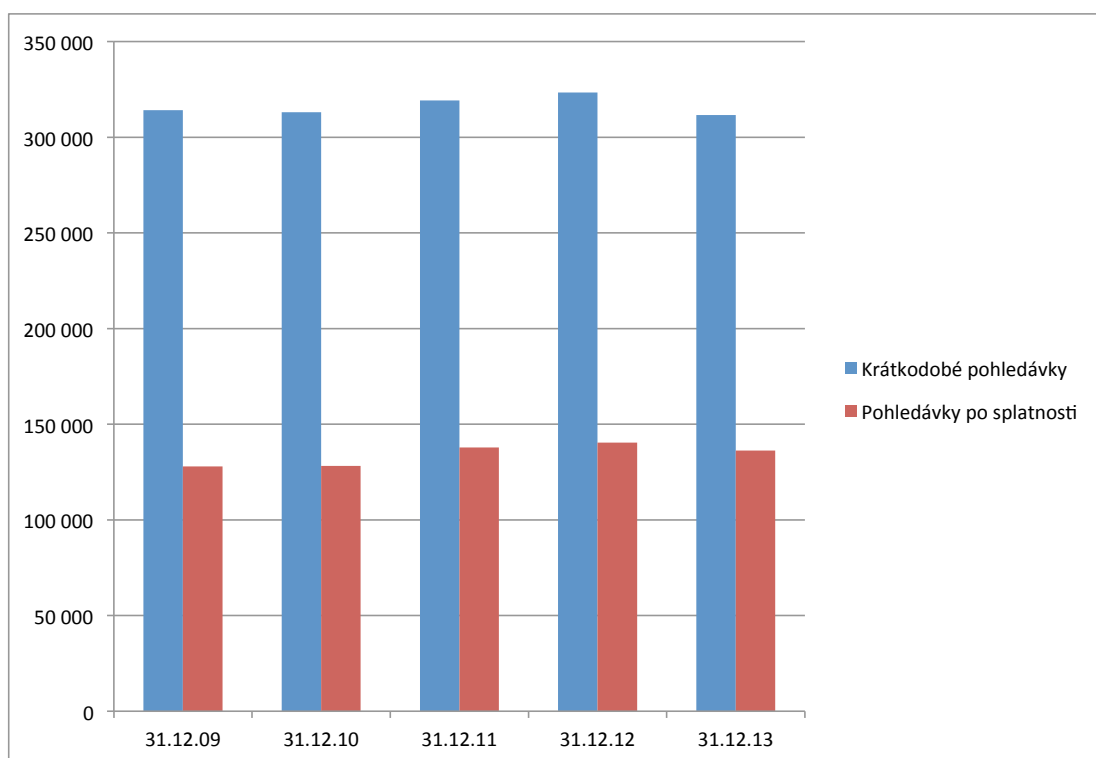
3.3 Přehled pohledávek za posledních 5 let

Krátkodobé pohledávky k datu	Celkem
31. 12. 2009	314 160
31. 12. 2010	313 063
31. 12. 2011	319 278
31. 12. 2012	323 391
31. 12. 2013	311 589

Tabulka 3.4: Srovnání krátkodobých pohledávek za posledních 5 let, v tis. Kč.

Pohledávky po lhůtě splatnosti k datu	Celkem
31. 12. 2009	127 932
31. 12. 2010	128 196
31. 12. 2011	137 862
31. 12. 2012	140 409
31. 12. 2013	136 188

Tabulka 3.5: Srovnání pohledávek po splatnosti za posledních 5 let, v tis. Kč.



Obrázek 3.1: Graf

Předchozí tabulky a graf ukazují, že pohledávky podniku mírně poklesly v roce 2010 oproti roku 2009. Za další dva roky se zvýšily o více než 10 000 tis. Kč, tento vzrůst se ale podniku podařilo zastavit a v roce 2013 pohledávky poklesly o 11 802 tis. Kč. Pohledávky po splatnosti se podniku první čtyři roky zvyšovaly, v roce 2013 se je však podařilo snížit o 4 221 tis. Kč. Bohužel jejich podíl na celkových pohledávkách se stále zvyšuje. Přesné výpočty, absolutní a relativní změny a závěry budou uvedeny v následující kapitole - Finanční analýza podniku.

3.4 Finanční analýza podniku

Z grafu a tabulek uvedených na předchozích stránkách je patrné, že krátkodobé pohledávky akciové společnosti sice mírně kolísají, ale pořád je jejich stav vysoký. Proto je pro podnik důležité vědět, jakým způsobem výše pohledávek ovlivňuje jeho finanční zdraví. V této kapitole budou analyzovány krátkodobé pohledávky zvláště od pohledávek po splatnosti a vypočteny budou následující ukazatele:

- analýza trendů,
- doba obratu pohledávek a závazků,
- obchodní deficit,
- rychlost obratu pohledávek,
- likvidita.

3.4.1 Analýza krátkodobých pohledávek

Analýza trendů

V analýze trendů (horizontální analýze) se využívají indexy, relativní a absolutní změny, průměrné tempo růstu a průměrná absolutní změna ukazatele.

KP k datu	Celkem (tis. Kč)	Absolutní změna	Relativní změna
31. 12. 2009	314 160	-	-
31. 12. 2010	313 063	- 1 097	- 0,35 %
31. 12. 2011	319 278	6 215	1,99 %
31. 12. 2012	323 391	4 113	1,29 %
31. 12. 2013	311 589	- 11 802	- 3,65 %

Tabulka 3.6: Analýza trendů krátkobých pohledávek za posledních 5 let.

V roce 2010 celkové krátkodobé pohledávky (KP) podniku klesly o 0,35 % (1 097 tis. Kč) oproti roku 2009. V dalších dvou letech však pohledávky podniku mírně rostly, konkrétně

v roce 2011 o téměř 2 % oproti roku 2010 a v roce 2012 byly vyšší o 1,29 % oproti roku 2011. Nově zpracovaný rok 2013 ukazuje, že pohledávky podniku klesly o 3,65 %, tedy o 11 802 tis. Kč.

Krátkodobé pohledávky podniku v posledních 5 letech v průměru klesaly o 0,2 %, tedy o 642,75 tis. Kč. Tato čísla jsou výsledkem následujících výpočtů.

$$\text{Průměrné tempo růstu} = \sqrt[4]{(0,9965 * 1,0199 * 1,0129 * 0,9635)} = 0,998$$

$$\begin{aligned} \text{Průměrná absolutní změna} &= (-1\,097 + 6\,215 + 4\,113 - 11\,802)/4 = -2\,571/4 = \\ &= -642,75 \text{ tis. Kč} \end{aligned}$$

Doba obratu pohledávek a závazků

Doba obratu pohledávek měří počet dnů, během kterých společnost čeká na inkaso plateb za své provedené výkony. Tedy jak dlouho jsou finanční prostředky vázány v pohledávkách.

Doba obratu závazků měří počet dnů, během kterých podnik čerpá obchodní úvěr (odkládá platby faktur od dodavatelů). Je vhodné, aby hodnota tohoto ukazatele byla vyšší než doba obratu pohledávek. Podnik by tak bezúročně čerpal obchodní úvěr.

Aby bylo možné vypočítat tyto dva ukazatele, je třeba si nejprve vyjádřit denní výnosy. Celkové výnosy podniku jsou vypočteny z výkazů zisku a ztráty podniku v jednotlivých letech a vydělením 365 (počet dnů v roce) vyšly denní výnosy. Tento výsledek je třeba dosadit do vzorců pro výpočet doby obratu pohledávek a závazků.

Celkové výnosy byly vypočteny součtem řádků 1, 4, 19, 26, 28, 31, 33, 37, 39, 42, 44, 46 a 53 výkazů zisku a ztráty.

$$\text{Denní výnosy} = \text{výnosy}/360.$$

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové výnosy (tis. Kč)	1 764 741	2 044 884	2 078 384	2 188 503	2 319 875
Počet dnů	365	365	365	365	365
Denní výnosy (tis. Kč)	4 835	5 602	5 694	5 996	6 356

Tabulka 3.7: Denní výnosy za posledních 5 let.

Doba obratu pohledávek = KP (krátkodobé pohledávky)/denní výnosy.

Doba obratu závazků = krátkodobé závazky/denní výnosy.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
KP (tis. Kč)	314 160	313 063	319 278	323 391	311 589
Denní výnosy (tis. Kč)	4 835	5 602	5 694	5 996	6 356
Doba obratu (dnů)	65	56	56	54	49

Tabulka 3.8: Doba obratu pohledávek za posledních 5 let.

Doba obratu pohledávek za rok 2013 vyšla 49 dnů - takovou dobu čeká podnik na proplacení faktur od odběratelů a finanční prostředky jsou vázány v pohledávkách. Průměr za posledních pět let je 56 dnů. Z tabulky 3.8 je vidět, že doba obratu pohledávek byla nejvyšší v roce 2009. V roce 2010 klesla o devět dnů a v následujících letech doba obratu pohledávek stále klesá. Odběratelé tedy faktury platí rok co rok průměrně o pár dnů dříve.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	195 978	181 440	144 422	134 020	227 136
Denní výnosy (tis. Kč)	4 835	5 602	5 694	5 996	6 356
Doba obratu (dnů)	41	32	25	22	36

Tabulka 3.9: Doba obratu závazků za posledních 5 let.

Doba obratu závazků za rok 2013 je 36 dnů - po tuto dobu akciová společnost v loňském roce čerpala obchodní úvěr. Průměr za posledních pět let je 31, což znamená, že podnik platí za své závazky v průměru po 31 dnech. Z tabulky je patrné, že doba obratu závazků se snižovala (v roce 2009 byla 41 dnů a v roce 2012 klesla téměř na polovinu), ale rok 2013 přinesl výrazné zvýšení na 36 dnů a stav závazků se zvýšil o více než 90 000 tis. Kč.

Obchodní deficit

Obchodní deficit je rozdílem doby obratu pohledávek a doby obratu krátkodobých závazků. Pokud je výsledná hodnota nižší, podnik spíše čerpá obchodní úvěr. Pokud by hodnota byla vyšší, podnik by obchodní úvěr spíše poskytoval.

Obchodní deficit = doba obratu pohledávek - doba obratu závazků

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Doba obratu pohledávek (dnů)	65	56	56	54	49
Doba obratu závazků (dnů)	41	32	25	22	36
Obchodní deficit	24	24	31	32	13

Tabulka 3.10: Obchodní deficit za posledních 5 let.

Akciové společnosti vyšel obchodní deficit za rok 2013 13 dní. Doba obratu závazků je nižší než doba obratu pohledávek, takže podnik spíše poskytuje obchodní úvěr svým odběratelům. Tabulka dokazuje, že obchodní deficit se podniku zvyšoval až do roku 2012, loňský rok však přinesl výrazné snížení. Průměrný obchodní deficit za pět let je 25 dní.

Rychlost obratu pohledávek

Tento ukazatel udává počet obrátek pohledávek - jak rychle jsou pohledávky přeměňovány v peněžní prostředky (za jak dlouhé období jsou pohledávky průměrně spláceny).

Rychlost obratu pohledávek = výnosy/KP (krátkodobé pohledávky)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy celkem (tis. Kč)	1 764 741	2 044 884	2 078 384	2 188 503	2 319 875
KP (tis. Kč)	314 160	313 063	319 278	323 391	311 589
Rychlost obratu	5,62	6,53	6,51	6,77	7,45

Tabulka 3.11: Rychlost obratu pohledávek za posledních 5 let.

Rychlost obratu pohledávek by měla být co nejvyšší. Ukazatel však nemá žádný doporučený interval, proto je nejlepší porovnávat ho s jinými podniky nebo s odvětvím. Tabulka 3.11 ukazuje rostoucí hodnoty, což je pro podnik dobré - potvrzuje tím snižující se dobu obratu pohledávek (čím nižší je doba obratu, tím dříve odběratelé platí své závazky a podnik častěji inkasuje prostředky).

Likvidita

Likvidita znamená okamžitou schopnost podniku uhradit své splatné závazky. Je samozřejmostí, že podnik hlídá likviditu během celého účetního období a na konci roku může být výsledek ovlivněn různými operacemi, kterými podnik dané účetní období ukončuje.

Rozlišujeme likviditu běžnou, pohotovou a okamžitou. Pro potřebu této bakalářské práce a pro téma pohledávky je vhodné uvést jen likviditu běžnou a pohotovou.

Běžná likvidita, nebo-li likvidita III. stupně, poměruje oběžná aktiva a krátkodobé závazky splatné do jednoho roku. Tento ukazatel podniku říká, kolikrát je schopný uspokojit své věřitele v případě, že by veškerá svá oběžná aktiva v daném okamžiku proměnil v hotovost. Hodnota běžné likvidity by měla být v rozmezí 1,5 - 2,5.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Oběžná aktiva (tis. Kč)	388 130	367 538	379 782	396 054	390 685
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	195 978	181 440	144 422	134 020	227 136
Běžná likvidita	1,98	2,03	2,63	2,96	1,72

Tabulka 3.12: Běžná likvidita za posledních 5 let.

Běžná likvidita podniku byla v letech 2009 a 2010 v doporučeném intervalu. V dalších dvou letech 2011 a 2012 se přehoupla přes horní hranici intervalu. Vyšší hodnota bývá spojována s lepší situací podniku, protože se zvyšuje schopnost pokrýt veškeré závazky podniku, pokud by prodal všechna aktiva. V roce 2013 došlo ke snížení běžné likvidity, ale stále se drží v doporučeném intervalu. V tomto roce by podnik prodejem všech svých aktiv pokryl závazky 1,72krát.

Pohotová likvidita, nebo-li likvidita II. stupně, je poměr mezi pohotovými oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Pohotová oběžná aktiva se dají vyjádřit různými způsoby, pro potřeby akciové společnosti budou pohotová oběžná aktiva vypočtena jako oběžná aktiva bez zásob a nedobytných pohledávek (v tomto případě se za nedobytné pohledávky berou pohledávky více než rok po splatnosti). Přijatelná hodnota je v rozmení 1 - 1,5. Hodnota pohotové likvidity by neměla klesnout pod 1.

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Snížená OA (tis. Kč)	320 809	291 632	304 436	318 080	290 082
Krátkodobé závazky (tis. Kč)	195 978	181 440	144 422	134 020	227 136
Pohotová likvidita	1,64	1,61	2,11	2,34	1,28

Tabulka 3.13: Pohotová likvidita za posledních 5 let.

Ve sledované době byla hodnota pohotové likvidity nad horní hranicí intervalu - až nad hodnotou 2. To svědčí o tom, že podnik nadměrně váže oběžná aktiva ve formě pohotových prostředků. Ty společnosti nepřinášejí žádný výnos a tím pádem negativně ovlivňují celkovou výnosnost společnosti. Výsledky ukazatele se však nedají považovat za špatné - na druhou stranu má podnik jakýsi „finanční polštář“. Pokud by došlo k hromadné neschopnosti odběratelů platit své závazky, podnik by se sám udržel nad vodou déle díky většímu množství pohotových prostředků. V roce 2013 se hodnota snížila na 1,28, stále se ale pohybuje v doporučeném intervalu.

3.4.2 Analýza pohledávek po splatnosti

Analýza trendů

PPS k datu	Celkem (tis. Kč)	Absolutní změna	Relativní změna
31. 12. 2009	127 932	-	-
31. 12. 2010	128 196	264	0,21 %
31. 12. 2011	137 862	9 666	7,54 %
31. 12. 2012	140 409	2 547	1,85 %
31. 12. 2013	136 188	- 4 221	- 3,01 %

Tabulka 3.14: Analýza trendů krátkodobých pohledávek po splatnosti za posledních 5 let.

Vývoj krátkodobých pohledávek po splatnosti je vzestupný. V roce 2010 pohledávky po splatnosti vzrostly jen o 0,21 %, tedy o 264 tis. Kč oproti roku 2009. V roce 2011 byly pohledávky o 7,54 % vyšší než v roce 2010 a v roce 2012 pohledávky po splatnosti vzrostly o 1,85 %. V roce 2013 se PPS snížily o 3 %.

Pomocí vzorců pro výpočet průměrného tempa růstu a průměrné absolutní změny (uvedených v kapitole výše) bylo zjištěno, že pohledávky po splatnosti rostly průměrně o 1,6 %, tedy o 2 064 tis. Kč.

Časový test

V této analýze budou porovnány pohledávky dle doby po splatnosti a jejich podíly na celkových krátkodobých pohledávkách.

Rok		2009	2010	2011	2012	2013
1 - 30 dní	tis. Kč	55 415	46 881	50 840	56 642	56 205
31 - 60 dní	tis. Kč	17 290	14 068	13 506	11 513	6 496
61 - 90 dní	tis. Kč	7 283	7 071	10 798	5 799	3 875
91 - 180 dní	tis. Kč	18 277	13 719	11 855	8 828	3 595
181 - 360 dní	tis. Kč	8 247	12 406	14 565	15 990	3 938
nad 360 dní	tis. Kč	21 420	34 051	36 298	41 637	62 079
PPS celkem	tis. Kč	127 932	128 196	137 862	140 409	136 188
KP celkem	tis. Kč	314 160	313 063	319 278	323 391	311 589
Podíl PPS na KP	%	40,72	40,95	43,20	43,42	43,71

Tabulka 3.15: Vývoj pohledávek po splatnosti za posledních 5 let.

Z tabulky 3.15 je patrné, že podíl pohledávek po splatnosti na celkových pohledávkách za posledních 5 let roste nadl 40 %. Jedná se o velmi vysoký podíl, se kterým by podnik měl pracovat a pokusit se ho v následujících letech snižovat.

V této tabulce jsou rozepsány pohledávky podle doby po splatnosti v jednotlivých letech. PPS celkem je součet pohledávek po splatnosti za rok a KP celkem jsou krátkodobé pohledávky evidované akciovou společností v jednotlivých letech. Procentní podíly pohledávek po splatnosti na celkových krátkodobých pohledávkách mají rostoucí charakter - během pěti let vzrostly od 40,72 % až k 43,71 %.

OP k datu	Tvorba celkem (tis. Kč)
31. 12. 2009	- 21 422
31. 12. 2010	- 19 414
31. 12. 2011	- 33 822
31. 12. 2012	- 47 620
31. 12. 2013	- 67 827

Tabulka 3.16: Tvorba OP k pohledávkám za posledních 5 let, v tis. Kč.

Tabulka 3.16 zobrazuje údaje o tvořených OP k pohledávkám. Z vývoje pohledávek po splatnosti je patrné, že PPS se podniku výrazně snižovaly, ale vzrostly pohledávky nad 360 dnů po splatnosti. V této době už je možné tvořit OP ve výši 33 % pohledávky (pokud se podnik účastní soudního aj. řízení) a samozřejmě je i tvorba účetních OP. Za posledních pět let podniku vzrostla tvorba OP z 21 422 tis. Kč na 67 827 tis. Kč.

3.4.3 Porovnání s konkurencí

Je vhodné, aby se zjištěné výsledky srovnaly s jiným podnikem na trhu. Vybrat podnik pro srovnání však bylo velmi těžké, protože na českém trhu není podnik nabízející tak širokou škálu služeb jako ČSAD JIHOTRANS (doprava autobusová, nákladní, letecká, námořní, kurýrní, opravárenství, skladování, emise, čerpací stanice, a spousta dalších). Pro srovnání byl vybrán podnik ICOM transport a. s., který JIHOTRANSU konkuruje nejvíce (poskytuje služby v nákladní a autobusové dopravě, opravárenství, čerpací stanice, myčky, náhradní díly atd.).

Porovnávat se budou jen některé ukazatele a pouze do roku 2012. Bohužel společnost ICOM dodnes nezveřejnila účetní závěrku za rok 2013 a v předchozích listinách jsou méně rozsáhlé informace, proto by výpočty některých ukazatelů byly odlišné, a tím pádem nesrovnatelné.

Ukazatel	JIHOTRANS	ICOM transport
Doba obratu závazků (dnů)	41	115
Doba obratu pohledávek (dnů)	65	96
Obchodní deficit (dnů)	24	- 19
Rychlost obratu pohledávek	5,62	3,80
Běžná likvidita	1,98	1,13
Podíl PPS na KP	40,72 %	11,82 %

Tabulka 3.17: Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2009.

Ukazatel	JIHOTRANS	ICOM transport
Doba obratu závazků (dnů)	32	108
Doba obratu pohledávek (dnů)	56	109
Obchodní deficit (dnů)	24	1
Rychlost obratu pohledávek	6,53	3,35
Běžná likvidita	2,03	1,21
Podíl PPS na KP	40,95 %	10,04 %

Tabulka 3.18: Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2010.

Ukazatel	JIHOTRANS	ICOM transport
Doba obratu závazků (dnů)	25	108
Doba obratu pohledávek (dnů)	56	100
Obchodní deficit (dnů)	31	- 8
Rychlost obratu pohledávek	6,51	3,62
Běžná likvidita	2,63	1,07
Podíl PPS na KP	43,20 %	30,11 %

Tabulka 3.19: Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2011.

Ukazatel	JIHOTRANS	ICOM transport
Doba obratu závazků (dnů)	22	91
Doba obratu pohledávek (dnů)	54	77
Obchodní deficit (dnů)	32	- 14
Rychlost obratu pohledávek	6,77	4,74
Běžná likvidita	2,96	0,97
Podíl PPS na KP	43,42 %	34,30 %

Tabulka 3.20: Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2012.

Z výsledků srovnání ukazatelů dvou podniků je vidět ohromný rozdíl mezi nimi. JIHOTRANS má mnohem nižší doby obratu jak pohledávek (i když jsou stále na hranici běžné splatnosti faktur), tak závazků - oba dva ukazatele se během let snižují. Vyšší rychlost obratu pohledávek u JIHOTRANSU je pozitivní a jen potvrzuje fakt, že doby obratu pohledávek se snižují (odběratelé platí dříve, takže podnik inkasuje peníze z pohledávek častěji). V případě běžné likvidity je na tom JIHOTRANS také lépe, pohybuje se v doporučeném intervalu a nad ním, zatímco ICOMu se běžná likvidita snižuje daleko pod doporučenou hranici (dokonce pod hodnotu 1).

Bohužel dobré výsledky JIHOTRANSU kazí obchodní deficit a podíl pohledávek po splatnosti na celkových krátkodobých pohledávkách. Co se týče obchodního deficitu, je na tom lépe ICOM, protože ve většině let obchodní úvěr čerpá, kdežto JIHOTRANS ho poskytuje a musí prodlevy mezi platbou za závazky a inkasem za pohledávky získat finanční prostředky jinde. A v poslední řadě je tady podíl PPS na KP, který je u JIHOTRANSU velmi vysoký a v posledních letech se stále zvyšuje. ICOM měl v roce 2009 poměrně nízký podíl, který se však velmi rychle vyšplhal až na 35 % v roce 2012. Pořád je na tom ale lépe, než JIHOTRANS.

ČSAD JIHOTRANS by se měl zaměřit na řešení pohledávek po splatnosti a zajistit, aby odběratelé v následujících letech spláceli své pohledávky v co nejkratší době. Vhodným nástrojem k jejich motivaci je například poskytnutí skonta.

3.5 Účtování pohledávek ve vybraném podniku

Podnik většinu účtů vede v podrobné analytické evidenci, hlavně z důvodu velkého množství poboček, divizí, tuzemských i zahraničních odběratelů. Pro jednoduchost a přehlednost jsou v účtování v praktické části použity většinou jen syntetické účty. Pokud budou důležité pro téma pohledávky, bude jejich analytika rozepsána a vysvětlena v následujícím textu.

Podnik oceňuje své pohledávky v nominální hodnotě, která je v případě nedobytných pohledávek snižována pomocí opravných položek.

Přepočtení pohledávek na českou měnu probíhá pomocí kurzu devizového trhu stanoveného ČNB ke dni uskutečnění účetního případu.

Faktura vystavená

Pohledávka akciové společnosti vzniká nejčastěji z obchodních vztahů - poskytováním služeb zejména v nákladní dopravě a prodeji pohonných hmot. Při jakémkoliv poskytování služby nebo zboží může dojít k dodání vadného zboží, jiného množství nebo odběratel reklamuje nedodržení termínu dodání atd. Následný dobropis se účtuje jako faktura vystavená s mínusovým znaménkem, nebo jako faktura vystavená na opačné strany účtů.

Účet 311 - Odběratelé je v účtové osnově rozdělen do mnoha analytických účtů, nejčastější:

- 31100 Odběratelé - kurzové rozdíly,
- 31111 Odběratelé - zboží, opravy a služby,
- 31120 Odběratelé - zahraničí,
- 31190 Odběratelé - procentní odpis,
- 31191 Pohledávky za dlužníky v konkurzu,
- a dále analytické účty podle poboček nebo dceřiných společností.

Účetní případ	Částka	MD	D
Faktura vystavená na přepravu	36 000	311	602.19
DPH	7 560	311	343

Tabulka 3.21: Účtování běžné pohledávky za odběratelem.

Účetní případ	Částka	MD	D
Dobropis za opravu - částečný	81 211	602.53	311
DPH	17 054	343	311

Tabulka 3.22: Účtování dobropisu.

Poskytnuté zálohy

Nejčastěji podnik zálohy poskytuje při nákupu pohonných hmot. Dodavatel vystaví zálohovou fakturu včetně daňového dokladu, takže v jednom účetním případě je zaúčtována poskytnutá záloha pomocí účtu 314, která je ve druhém účetním případě ponížena o DPH. Až proběhne zdanitelné plnění, dodavatel zašle fakturu a její částka bude ponížena o zálohu i o daň, kterou podnik platil předem.

Účet 221 - Bankovní účet je analyticky členěn z důvodu velkého množství bankovních účtů, ať už korunových, devizových, termínovaných nebo kontokorentních atd. Při účtování bude pro zjednodušení použit jen syntetický účet 221.

Syntetický účet 343 - DPH je členěn analyticky podle daní na vstupu/výstupu a dále podle sazeb (snížená/základní). Vlastní analytický účet má také DPH - odložená daň, DPH - nadměrný odpočet a jiné. Opět bude pro zjednodušení použit při účtování jen syntetický účet 343.

Účetní případ	Částka	MD	D
Poskytnutá záloha na nákup pohonných hmot	897 270	314	221
DPH	188 427	343	314
Přijatá faktura č. 1201301619	1 085 697	111	321
DPH	227 996	343	321
Zúčování zálohy	897 270	321	314
Zúčtování DPH	188 427	321	343

Tabulka 3.23: Účtovní poskytnuté zálohy.

Pohledávky za zaměstnanci

Pohledávka za zaměstnanci vzniká nejčastěji ze dvou důvodů. Jednak při pracovní cestě, na kterou dostane zaměstnanec zálohu, nebo zaměstnanec zaviní škodu, kterou mu podnik předepíše k úhradě.

V obou případech se použije účet 335 - Pohledávky za zaměstnanci, nejčastější z analytických účtů jsou 33510 - Zálohy k vyúčtování, 33525 - Platební karty, 33521 - Nárok na náhradu škody nebo 335218 - Eurowag karty (řidiči). Karty eurowag používají řidiči při placení pohonných hmot a mýtného během cesty.

V případě pracovní cesty nejprve podnik z pokladny vyplatí zaměstnanci zálohu. Když se z pracovní cesty vrátí, účetní ji musí vyúčtovat a vznikne buď přeplatek (takže zaměstnanec musí vrátit peníze, které dostal navíc), nebo nedoplatek (pracovní cesta stála víc, než zaměstnanec dostal z pokladny - výdaje navíc se musí zpětně doplatit). Všechny své výdaje musí samozřejmě prokázat účtenkami, jízdenkami a jinými doklady.

Pokud zaměstnanec zaviní manko, může mu ho podnik předepsat k náhradě - částečně, nebo v plné výši. Vzniklé manko se zaúčtuje jako náklad. Jedná-li se o zboží, výrobky, materiál a jiný provozní oběžný majetek, bude to účet 549 - Ostatní provozní náklady. Bude-li se jednat o manko v pokladně, použije se účet 568 - Ostatní finanční náklady. Pak účetní předepíše manko k úhradě zaměstnanci pomocí výše uvedeného účtu 335 a výnosového účtu (648, 668). Úhrada manka zaměstnancem proběhne v hotovosti, nebo na běžný účet podniku.

Pokud je zaměstnanec vyslán na pracovní cestu do zahraničí, mohou vznikat i kurzové rozdíly. Kurzová ztráta se zaúčtuje na účet 563, naopak kurzový zisk na účet 663.

Účetní případ	Částka	MD	D
Poskytnutá záloha na pracovní cestu	3 200	335.10	211
Vyúčtování pracovní cesty	3 054	512	335.10
Vrácení přeplatku zálohy	146	211	335.10

Tabulka 3.24: Účtovní poskytnuté zálohy na pracovní cestu.

Účetní případ	Částka	MD	D
Vzniklé manko ve skladu zboží	4 269	549	132
Předpis manka zaměstnanci v plné výši	4 269	335.21	648
Úhrada manka zaměstnancem	4 269	211	335.21

Tabulka 3.25: Účtovní manka předepsaného k náhradě zaměstnanci.

Opravné položky k pohledávkám a odpis pohledávek

Podnik si vytváří opravné položky jak daňové, tak účetní. Daňové opravné položky se řídí Zákonem o rezervách a účtují se na nákladový účet 558 (konkrétně účet 558112). O účetních opravných položkách podnik účtuje třeba i do výše 100 % pohledávky (např. když už ví, že odběratelská firma skončila, nemá žádný majetek atd. - dá se předpokládat, že podnik zpátky nic nedostane). Účtují se na účet 559, který má podnik analyticky rozdělen na 559100 - OP k pohledávkám, 559200 - OP k zásobám, 559300 OP k finančnímu majetku.

Opravné položky podnik může začít tvořit nejdříve 6 měsíců po splatnosti ve výši 20 % hodnoty pohledávky (podle Zákona o rezervách).

Účetní případ	Částka	MD	D
Faktura vystavená č. 4401200411	10 473	311	604.20
DPH	2 199	311	343
OP zákonná na pohledávku 10 měsíců po spl. (20 %)	2 534	558.112	391
OP účetní 30 %	3 802	559.10	391
Splacení pohledávky odběratelem	12 672	221	311
Čerpání zákonné OP	2 534	391	558.112
Čerpání účetní OP	3 802	391	559.10

Tabulka 3.26: Účtování opravných položek.

Pokud nedojde k úhradě pohledávky odběratelem ani po pokusech inkasní firmy a právníka, nejčastěji dojde k odpisu pohledávky (nedobytnou pohledávku by nikdo nekoupil). Nejprve musí podnik vyčerpat opravné položky, až pak může pohledávku odepsat. Podnik odepisuje pohledávku na účet 546 - Odpis pohledávek. Tento účet podnik opět analyticky rozděluje na 546102 - Účetní odpis pohledávek, 546112 - Odpis pohledávek konkurz, dále 546212 - Odpis postoupených pohledávek, 546312 - Odpis pohledávek dle ZDP a poslední 546912 - Odpis pohledávek 20 % (do 31. 12. 1994).

Účetní případ	Částka	MD	D
Odpis pohledávky MS LOGISTICS s. r. o.	83 040	-	311
Odpis do výše zákonné OP	16 608	546.312	-
Odpis zbytku	66 432	546.102	-

Tabulka 3.27: Účtování odpisu pohledávek.

Postoupení pohledávky

Postoupení pohledávky není u akciové společnosti tak častý případ. Naposledy o něm účtovala v roce 2010, proto bude sazba DPH 20 %.

Účetní případ	Částka	MD	D
Faktura vystavená	79 428	311	604.20
DPH	15 885	311	343
OP zákonná na pohledávku 5 měsíců po spl. (20 %)	19 063	558.112	391
Postoupení pohledávky	95 313	-	311
- daňový náklad	56 840	546.212	-
- nedaňový náklad	38 473	546.102	-
Nová pohledávka z prodeje původní pohledávky	56 840	315	646
Čerpání daňové OP	19 063	391	558.112
Úhrada od postupníka	56 840	221	315

Tabulka 3.28: Účtování postoupení pohledávek.

Zápočet pohledávek

Zápočet pohledávek podnik používá jak jednostranný, tak oboustranný. K oboustrannému započtení dochází u jakýchkoliv pohledávek mezi ČSAD JIHOTRANS a druhou firmou. Vzájemné pohledávky se „odúčtují“ a pokud jedné z firem zůstane nedoplatek, uhradí ho.

K jednostrannému zápočtu může dojít jen u pohledávek po splatnosti a podnik musí odběrateli zaslat oznámení, aby si mohl zaúčtovat zápočet.

Účetní případ	Částka	MD	D
Pohledávka - mezinárodní přeprava	4 995	311	602.19
Faktura přijatá - mezinárodní přeprava	2 624	518.312	321
Vzájemný zápočet	2 624	321	311
Doplatek rozdílu	2 371	221	311

Tabulka 3.29: Účtování zápočtu pohledávek.

3.6 Vymáhání pohledávek

Každý podnik se během své životnosti setkal s nespolehlivým odběratelem, který nezaplatil svůj dluh v době splatnosti. V ČSAD JIHOTRANS má každá divize svého pracovníka, který hlídá doby splatnosti pohledávek, a pokud nějaký odběratel nezaplatí včas, má na starosti řešení této situace.

Upomínka

Pokud zaměstnanec určité divize zjistí, že odběratel nezaplatil pohledávku v době splatnosti, pokusí se ho kontaktovat. Záleží na zákazníkovi - někdy telefonem, někdy zašle upomínku e-mailem. Zaměstnanec zákazníky zná a řeší s nimi nezaplečené pohledávky individuálně. Při první upomínce je odběratel upozorněn na pohledávku po splatnosti, pokud nekomunikuje nebo nezaslal platbu, přijde na řadu druhá upomínka. Tou mu zaměstnanec divize oznámí předání pohledávky k vymáhání a tím vzniklé vícenáklady.

Vícenáklady jsou myšleny smluvní pokuty - podnik používá sazby dané zákonem.

Důvody zpoždění platby mohou být různé - nejčastěji se odběratel dostane do finanční tísně, záleží však na tom, zda se v brzké době vzpamatuje z nastalé situace a pohledávku uhradí, nebo jde o dlouhodobou záležitost (insolvence, konkurzní řízení atd). V každém případě by měl solidní odběratel svého věřitele obeznámit se situací, případně požádat o splátkový kalendář.

Také se může stát, že dlužník na svůj dluh jednoduše zapomněl, ale na základě telefonátu s věřitelem může obratem zaslat peníze na účet.

V neposlední řadě může být také chyba na straně banky, pokud odběratel provede platbu pomocí bankovního účtu. Ne často, ale stane se, že banka špatně zadá číslo účtu věřitele, špatný párovací symbol nebo jinou informaci, čímž zavíní neúmyslné nezaplacení pohledávky.

U spolehlivých dlouhodobých partnerů se s upomínkami neztrácí čas. Zaměstnanci divizí je znají a vědí, že svůj závazek zaplatí, i když po splatnosti.

Inkasní firma

Pokud odběratel akciové společnosti neodpovídá, nezvedá telefony, nekomunikuje a je zjevné, že se ke svému závazku nehlásí, předává se pohledávka inkasní firmě. Podnik spolupracuje s firmou CORDIS s. r. o. - pro akciovou společnost není důležitý postup, ale výsledek inkasní firmy - buď přiveze peníze, nebo uzavřený splátkový kalendář (podepsané

uznání dluhu). Jestliže dlužník stále nekomunikuje a hrozilo by promlčení pohledávky, předá se právníkovi, který podá žalobu a pokusí se pohledávku soudně vymoci. Tím se zastaví promlčecí lhůta.

Akciová společnost je se svou inkasní firmou spokojená, hlavně díky její úspěšnosti, která činí 60 - 67 %.

Pokud v soudním nebo jiném řízení nepomůže ani právní pomoc a pohledávka je prohlášena za nedobytnou, odepíše se buď daňově do výše zákonné OP, nebo účetně do výše účetní OP. Účetní OP jsou tvořeny podnikem podle konkrétního případu (např. podle dobytnosti pohledávky) a s ohledem na hospodářský výsledek.

Zahraníční pohledávky

Akciová společnost poskytuje také služby v mezinárodní dopravě, čímž vznikají zahraniční pohledávky. Pokud podniku vzniknou pohledávky po splatnosti, řeší je dle jejich výše. Do 2 000 EUR je jednoduše odepíše. Částky vyšší potom řeší s pobočkami právních firem v zahraničí, které je vymáhají.

Promlčecí lhůty

Do konce roku 2013 byly promlčecí lhůty dvě - podle Obchodního zákoníku (4 roky) a podle Občanského zákoníku (3 roky). V roce 2014 vyšel v platnost nový Občanský zákoník, který tyto promlčecí lhůty sjednotil v jednu - tříletou. Novinkou je možnost sjednat si promlčecí lhůtu kratší nebo delší - v rozmezí 1 až 15 let.

V případě zahraničních obchodů se promlčecí doba řídí Úmluvou CMR a je určena na 1 rok. Promlčecí doba počíná běžet po uplynutí třech měsíců ode dne uzavření přepravní smlouvy. Tyto tři měsíce vlastně naší společnosti pokryjí i nejdélší dobu splatnosti pohledávek. V případě pohledávek po splatnosti jí však zbyde jen cca rok na to, aby pohledávku vymohla nebo podala žalobu u soudu, než bude promlčena. Oproti našim 3 rokům je to velmi krátká doba.

Rizikovní odběratelé

Akciová společnost používá spoustu opatření, aby zamezila obchodování s rizikovými odběrateli. Pokud se objeví nový zákazník, zaměstnanci si ho prověří v obchodním a insolvenčním rejstříku a ve svém „black listu“.

Nainstalovaný program

Podnik má také nainstalovaný program, který sám prohledává rejstříky podle IČO, a pokud se objeví rizikový odběratel (v konkurzu, v insolvenčním řízení), přijde zaměstnanci e-mail a upozorní ho, že s tímto zákazníkem už nesmí uzavřít obchod. Bohužel se stává, že podnikatel se s jednou firmou dostane do konkurzu, a založí si novou. Zaměstnanec akciové společnosti to nemůže vědět a s novou společností obchod uzavře. Časem vyjde pravda najevo, ale už může být pozdě a vzniknou problémy s pohledávkami po splatnosti. Hned jak se zjistí, že odběratel je rizikový, přestane s ním podnik obchodovat.

V současné době existují i způsoby a servery, na kterých si lze jednoduše ověřit, zda je potenciální klient spolehlivý plátců DPH nebo není, jaké má dotace, projekty a mnoho dalších informací. Z tohoto hlediska by se také měli partneři kontrolovat a ověřovat, protože například dotace a projekty svědčí o tom, že daný podnik hledí do budoucnosti a je menší pravděpodobnost podvodů.

Black list

Black list je další způsob naší společnosti, jak se vyhnout rizikovým odběratelům. Každý zákazník, se kterým má špatné zkušenosti, je v insolvenčním nebo konkurzním řízení, nebo je jinak rizikový, je zapsán na černou listinu. Každého nového zákazníka si zaměstnanci prověřují a pokud je zapsán v této excelovské tabulce, nesmí se s ním uzavřít obchod.

Pojištění rizikových pohledávek

Riziková pohledávka se dá pojistit. V současné době podnik jedná s nejmenovanou společností o možnosti pojistit si rizikové pohledávky. Tento způsob pomůže podniku získat své peníze za pohledávku, i když odběratel není schopen splácet. Pojišťovna se podniku zaváže, že pokud pohledávku nezaplatí odběratel (čímž vznikne pojistná událost), částku sama uhradí. Samozřejmě, jako každé pojištění, i toto bude mít své podmínky, které musí podnik splnit, aby mu pojišťovna zaplatila pohledávku. Pokud se bude jednat o vysoké částky, bude mít společnost velkou šanci získat většinu peněz zpět. Kdyby rizikovou pohledávku neměla pojištěnou a došlo by na konkurzní řízení, pohledávky by se vypořádaly postupně mezi všichni věřiteli a společnost by dostala minimální částku.

Kapitola 4

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit řízení pohledávek ve vybraném hospodářském subjektu, navrhnout zlepšení a zaměřit se na řešení problematiky nedobytných pohledávek. Pro spolupráci byla vybrána akciová společnost ČSAD JIHOTRANS.

Teoretická část se nejprve zabývala pohledávkami obecně. Popisovala vznik a členění pohledávek, jejich ocenění, zajištění a možné způsoby zániku pohledávek. Další podkapitoly se věnovaly vymáhání pohledávek, jejich rizikovostí a nedobytnými pohledávkami. V poslední podkapitole teoretické části se řešilo obecné účtování pohledávek před splatností, po splatnosti a účtování nedobytných pohledávek. Akciová společnost eviduje pouze krátkodobé pohledávky, proto se tato práce zaměřuje pouze na jejich řešení.

Praktická část zahrnuje nejprve finanční analýzu pohledávek, která je pro podnik velmi důležitá. Výsledkem této analýzy bylo zjištěno, že pohledávky podniku v průměru za posledních pět let klesaly o 0,2 % ročně (v letech 2009, 2011 a 2012 pohledávky rostly, na výsledný záporný průměr má vliv především výrazný pokles pohledávek v roce 2013). Průměrná doba obratu pohledávek podniku vyšla 56 dnů (až po této době odběratelé platí za přijaté faktury). To je velmi dlouhá doba, která se blíží hranici běžné splatnosti faktur podniku (splatnost se pohybuje od 14 do 60 dnů). Podle výsledku obchodního deficitu může být odvozen fakt, že podnik spíše poskytuje obchodní úvěr. Lepší by bylo, kdyby obchodní úvěr čerpal, protože by nemusel financovat prodlevy mezi zaplacením závazků a přijetím platby za pohledávky jinými zdroji (úvěrem).

Analýza likvidity podniku vyšla celkem pozitivně. Vyšší hodnoty běžné likvidity jsou pozitivní, protože prodejem všech svých aktiv by podnik uspokojil všechny své krátkodobé

závazky a ještě by mu zbylo. Vyšší hodnoty pohotové likvidity sice negativně ovlivní celkovou výnosnost společnosti, ale v případě úbytku peněz inkasovaných za pohledávky bude mít dost pohotových prostředků, díky kterým se nedostane ihned do platební neschopnosti. V roce 2013 hodnoty běžné i pohotové likvidity klesly do doporučených intervalů, to mohlo být způsobeno zvýšením krátkodobých závazků podniku.

Vzhledem k růstu pohledávek 360 dnů po splatnosti není divu, že rostou i k nim tvořené OP. K pohledávkám po splatnosti podnik vytváří opravné položky jak daňové, tak účetní. Tímto způsobem se snižuje hodnota pohledávky v účetnictví do doby, než odběratel pohledávku zaplatí, nebo do doby odpisu pohledávky z důvodu nedobytnosti. Za rok 2013 se tvorba OP rapidně zvýšila (o více než 20 000 tis. Kč). To mohlo být způsobeno zvýšením pohledávek 360 dní po splatnosti (také o více než 20 000 tis. Kč).

V porovnání s konkurenčním podnikem vyšla JIHOTRANSU většina ukazatelů dobře, až na obchodní deficit a podíl pohledávek po splatnosti na celkových pohledávkách. Podíl se pomalu, ale jistě blíží k 50 %, což je velmi vysoké číslo, proto by se měl podnik snažit snižovat objem svých pohledávek. Vhodným nástrojem k motivaci odběratelů platit včas je například nabídka skonta (slevy) při platbě do určitého termínu, nebo podnik může požadovat zálohy před uskutečněním obchodu - pohledávka pak nebude tak vysoká. Pokud by se snížil stav pohledávek, snížila by se i doba obratu pohledávek a tím pádem obchodní deficit, takže by podnik nemusel poskytovat obchodní úvěr tak dlouho, není to pro něj výhodné. V roce 2013 se podniku podařilo snížit jak pohledávky, tak dobu obratu pohledávek a obchodní deficit.

Akciová společnost účtuje o pohledávkách podle ustanovení Zákona o účetnictví, vyhlášky a podle předpisů ČÚS pro podnikatele v platném znění. Pohledávky po splatnosti řeší podnik jednotlivě, záleží na odběrateli. U dlouhodobých partnerů se zpoždění platby neřeší (nezasílají se upomínky atd., protože s nimi podnik má dobré zkušenosti a ví, že zaplatí, i když později). Jakmile se s platbou zpozdí jiný odběratel, neznámý nebo s krátkodobou zkušeností, nejprve se telefonicky nebo e-mailem zaměstnanec podniku dotáže na důvod zpoždění. Pokud nic nezafunguje, předá podnik pohledávku své inkasní firmě, která se postará o její vymáhání. Úkolem inkasní firmy je buď přinést vymožené peníze, nebo uzavřený splátkový kalendář. Pokud neuspěje ani inkasní firma, řeší se pohledávky s pomocí právníka. U zahraničních pohledávek po splatnosti se postupuje s pomocí poboček zahraničních právních společností.

Podnik se nikdy neubrání rizikovým odběratelům, ale využívá jistých opatření, pomocí kterých se vyvaruje obchodování s nežádoucími klienty. Každého potencionálního zákazníka si prověří ve všech rejstřících (insolvenční, obchodní...), nebo ve svém black listu. Pokud podnik najde jen malou známku toho, že by mohl být klient rizikový nebo už s ním kdysi spolupracoval a má špatnou zkušenost, obchod s ním neuzavře. Bohužel se stává, že odběratel se zprvu zdá být solventní a podnik s ním obchod uzavře, ale peníze už z něj nedostane. U neznámých nových klientů a u pohledávek s vysokými částkami by bylo vhodné sjednat si pojištění rizikové pohledávky - podnik dostane peníze od pojišťovny v případě, že odběratel není schopen svůj dluh zaplatit. O možnosti pojistit si pohledávky už podnik jedná s pojišťovnou.

Kapitola 5

Summary

The aim of this bachelor thesis was to evaluate the claims management in the economic entity and focus on the bad debts. The work was focused on short-term debts because the company providing the information does not have long-term debts.

The theoretical part deals with the general management of receivables before and after maturity. This part explains the creation, valuation, extinction and billing of claims and is focused on overdue receivables and their solutions - cession, exaction of debts and write-off.

The practical part focuses on the management of debt in the company. First there is an analysis - turnover of receivables, receivables turnover rate, liquidity and subsequent comparison of indicators in individual years. Next part of this work compares the selected firm with a competitor in the same transport sector. Then this work shows the accounting of receivables and management of overdue receivables, which are dealt with external company, lawyers and courts.

The company has a large number of claims (before maturity and after maturity). It should try to reduce them, for example, by requiring advance or offer discounts at fast payment.

Key words: debt, management of receivables, cession, exaction of debt, write-off, advance.

Literatura

- [1] DRBOHLAV, J., POHL, T. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 241 s. ISBN 978-80-7357-599-1.
- [2] PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi*. Olomouc: ANAG, 2009, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-678-5
- [3] REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Vyd. 4. Praha: Management Press, 2008, 627 s. ISBN 978-80-7261-132-4.
- [4] RYNEŠ, P. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka k 1. 1. 2012*. Olomouc: ANAG, 2012. 1096 s. ISBN 978-80-7263-714-0.
- [5] VAIGERT, D. a kol. *Pohledávky: právní příručka věřitele*. Brno: Computer Press, 2005. 272 s. ISBN 80-251-0881-3.
- [6] VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. Praha: EKOPRESS, 1999. 324 S. ISBN 80-86119-21-1.
- [7] VOZŇÁKOVÁ, I. *Efektivní řízení pohledávek*. Praha: Grada Publishing, 2004. 122 s. ISBN 80-247-0770-5.
- [I1] Účtování o pohledávkách. *SMEP: Systém multimediální elektronické publikace* [online]. 20?? [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: http://etext.czu.cz/php/skripta/kapitola.php?titul_key=49&idkapitola=41
- [I2] Účtování o nedobytných pohledávkách. ING. BULLA, Miroslav. *Daňáři online* [online]. 2005 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d1791v1767-uctovani-o-nedobytnych-pohledavkach/?search_

query=\$index=469&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=2

- [I3] LUKÁŠOVÁ, Miriam. *Podnikatel.cz: Daně a účetnictví* [online]. 2012 [cit. 2014-02-26]. 2012 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/jak-na-postoupeni-pohledavek-tady-je-podrobny-ucetni-navod/>
- [I4] Daňové účinky zajišťovacího převodu práva. MGR. DONNÉ, Michal. *Účetní kavárna* [online]. 2009 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: [http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d4801v6795-danove-ucinky-zajistovaciho-prevodu-prava/?search_query=\\$index=1245&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=5](http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d4801v6795-danove-ucinky-zajistovaciho-prevodu-prava/?search_query=$index=1245&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=5)
- [I5] Vše o pohledávkách. [online]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://ok-pohledavky.cz/vse-o-pohledavkach/>
- [I6] Finanční analýza a plánování [online]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: http://extra.lcs.cz/helios/dokumentace/FIAA_Dokumentace/FIA/FIA01FinAnalUvod.htm
- [I7] Výroční zprávy ČSAD JIHOTRANS [online]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://spolecnost.jihotrans.cz/ke-stazeni/>
- [I8] Likvidita [online]. [cit. 2014-04-15]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Likvidita>
- [I9] Ukazatele likvidity [online]. [cit. 2014-04-17]. Dostupné z: http://www.analyzujaproved.cz/ApRSS.aspx?rid=8344&app=Main&grp=Content&mod=ContentPortal&sta=ArticleDetail&pst=ArticleDetail&p1=OID_INT_2969&p2=CultureOID_INT_1&acode=1fb9731b2c8b70b52a50169fc255afbd
- [I10] LUKÁŠOVÁ, Jitka. Zdraví firmy si může podnikatel vyšetřit sám. [online]. [cit. 2014-04-18]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/zdrava-firmy-si-maa34e-podnikatel-vyaeta-it-sam/>
- [I11] Sběrka listin ICOM transport, a. s. [online]. [cit. 2014-04-26]. Dostupné z: <http://www.detail.cz/firma/46346040-icom-transport-as-jiraskova-1424-78-jihlava/>

Příloha A

Seznam zkratek

CMR	Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě
ČNB	Česká národní banka
ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
FAV	Faktura vystavená
ID	Interní doklad
KP	Krátkodobé pohledávky
MD/D	Má dáti/Dal
OA	Oběžná aktiva
ObčZ.	Občanský zákoník
OP	Opravná položka
PPS	Pohledávky po splatnosti
ZDP	Zákon o daních z příjmu
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty

Příloha B

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka 2.1 Opravná položka k pohledávce 12 měsíců po splatnosti
Tabulka 2.2 Úplný odpis pohledávek
Tabulka 3.1 Přehled pohledávek za rok 2013, v tis. Kč
Tabulka 3.2 Pohledávky po lhůtě splatnosti za rok 2013, v tis. Kč
Tabulka 3.3 Opravné položky k pohledávkám za rok 2013, v tis. Kč
Tabulka 3.4 Srovnání krátkodobých pohledávek za posledních 5 let, v tis. Kč
Tabulka 3.5 Srovnání pohledávek po splatnosti za posledních 5 let, v tis. Kč
Tabulka 3.6 Analýza trendů krátkodobých pohledávek za posledních 5 let
Tabulka 3.7 Denní výnosy za posledních 5 let
Tabulka 3.8 Doba obratu pohledávek za posledních 5 let
Tabulka 3.9 Doba obratu závazků za posledních 5 let
Tabulka 3.10 Obchodní deficit za posledních 5 let
Tabulka 3.11 Rychlost obratu pohledávek za posledních 5 let
Tabulka 3.12 Běžná likvidita za posledních 5 let
Tabulka 3.13 Pohotová likvidita za posledních 5 let
Tabulka 3.14	.. Analýza trendů krátkodobých pohledávek po splatnosti za posledních 5 let
Tabulka 3.15 Vývoj pohledávek po splatnosti za posledních 5 let
Tabulka 3.16 Tvorba OP k pohledávkám za posledních 5 let, v tis. Kč
Tabulka 3.17 Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2009
Tabulka 3.18 Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2010
Tabulka 3.19 Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2011

Tabulka 3.20	Srovnání ukazatelů JIHOTRANS a ICOM 2012
Tabulka 3.21	Účtování běžné pohledávky za odběratelem
Tabulka 3.22	Účtování dobropisu
Tabulka 3.23	Účtování poskytnuté zálohy
Tabulka 3.24	Účtování poskytnuté zálohy na pracovní cestu
Tabulka 3.25	Účtování manka předepsaného k náhradě zaměstnanci
Tabulka 3.26	Účtování opravných položek
Tabulka 3.27	Účtování odpisu pohledávek
Tabulka 3.28	Účtování postoupení pohledávek
Tabulka 3.29	Účtování zápočtu pohledávek
Graf 3.1	Vývoj pohledávek a pohledávek po splatnosti za posledních 5 let

Příloha C

Seznam příloh

1. Rozvaha za rok 2013
2. Výkaz zisku a ztráty za rok 2013
3. Kupní smlouva
4. Smlouva o jednostranném zápočtu pohledávky
5. Smlouva o vzájemném zápočtu pohledávky
6. Uznání dluhu

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002
Sb. ve znění pozdějších předpisů

ROZVAHA
(BILANCE)

ke dni 31. prosince 2013

(v celých tisících Kč)

IČ

251 71 216

Obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

ČSAD JIHOTRANS a.s.

Sídlo, bydliště nebo místo
podnikání účetní jednotky

Pekárenská 255/77

České Budějovice

370 21

označ a	AKTIVA b	řád c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	001	1 011 444	-211 886	799 558	778 685
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	543 773	-141 909	401 864	377 254
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř.05 až 12)	004	17 649	-9 390	8 259	9 288
B. I. 1	Zřizovací výdaje	005			0	
2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006			0	
3	Software	007	2 649	-2 637	12	41
4	Ocenitelná práva	008			0	
5	Goodwill	009			0	
6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	15 000	-6 753	8 247	9 247
7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011			0	
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012			0	
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř.14 až 22)	013	494 524	-129 053	365 471	339 832
B. II. 1	Pozemky	014	30 268	0	30 268	30 268
2	Stavby	015	330 101	-101 378	228 723	234 620
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	483 143	-330 400	152 743	138 646
4	Pěstičské celky trvalých porostů	017			0	
5	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018			0	
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019			0	
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	6 847	0	6 847	2 257
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021			0	
9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	-355 835	302 725	-53 110	-65 959
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	31 606	-3 466	28 134	28 134
B. III. 1	Podíly - ovládaná osoba	024	28 080	0	28 080	28 080
2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	3 263	-3 229	34	34
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	257	-237	20	20
4	Půjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	027			0	
5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028			0	
6	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029			0	
7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030			0	

Formulář zpracovala ASPEKTA s.r.o. s výhradní odpovědností za obsah a autorská práva. www.dahovaprzdapi.cz - business center.cz



označ a	AKTIVA b	řad c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	460 662	-69 977	390 685	396 054
C. I.	Zásoby (ř.33 až 38)	032	40 674	-2 150	38 524	36 337
C. I. 1	Materiál	033	39 676	-2 150	37 526	35 545
	2 Nedokončená výroba a polotovary	034			0	
	3 Výrobky	035			0	
	4 Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036			0	
	5 Zboží	037	998	0	998	792
	6 Poskytnuté zálohy na zásoby	038			0	
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0	0	0	0
C. II. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	040			0	
	2 Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041			0	
	3 Pohledávky - podstatný vliv	042			0	
	4 Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043			0	
	5 Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044			0	
	6 Dohadné účty aktivní	045			0	
	7 Jiné pohledávky	046			0	
	8 Odložená daňová pohledávka	047			0	
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	379 416	-67 827	311 589	323 391
C. III. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	049	326 393	-67 827	258 566	264 298
	2 Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050	928	0	928	1 628
	3 Pohledávky - podstatný vliv	051	7 329	0	7 329	7 200
	4 Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052			0	
	5 Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053			0	
	6 Stát - daňové pohledávky	054	24 493	0	24 493	36 614
	7 Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	7 126	0	7 126	1 809
	8 Dohadné účty aktivní	056	3 686	0	3 686	2 911
	9 Jiné pohledávky	057	9 461	0	9 461	8 931
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	40 572	0	40 572	36 326
C. IV. 1	Peníze	059	4 738	0	4 738	4 585
	2 Účty v bankách	060	35 834	0	35 834	31 741
	3 Krátkodobé cenné papíry a podíly	061			0	
	4 Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062			0	
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	7 009	0	7 009	5 377
D. I. 1	Náklady příštích období	064	1 882	0	1 882	1 523
	2 Komplexní náklady příštích období	065			0	
	3 Příjmy příštích období	066	5 127	0	5 127	3 854



označ a	PASIVA b	řád c	Běžné účetní období 5	Minulé účetní období 6
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 88 + 121)	067	799 558	778 685
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 80 + 83 + 87)	068	475 510	414 285
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	130 000	130 000
1	Základní kapitál	070	130 000	130 000
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071		
3	Změny základního kapitálu	072		
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 79)	073	2 391	3 968
A. II. 1	Emisní ážio	074		
2	Ostatní kapitálové fondy	075	0	6 422
3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	-2 391	-2 454
4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	077		
5	Rozdíly z přeměn společností	078		
6	Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	079		
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 81 + 82)	080	32 947	30 558
A. III. 1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	081	26 000	24 443
2	Statutární a ostatní fondy	082	6 947	6 115
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 84 až 86)	083	250 823	204 318
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	084	250 823	225 736
2	Neuhrazená ztráta minulých let	085	0	-21 418
3	Jiný výsledek hospodaření minulých let	086		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-) /ř.01 - (+ 69 + 73 + 79 + 83 + 88 + 121)/	087	64 131	45 441
B.	Cizí zdroje (ř. 89 + 94 + 105 + 117)	088	321 986	360 167
B. I.	Rezervy (ř. 90 až 93)	089	8 894	3 093
B. I. 1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	090		
2	Rezerva na důchody a podobné závazky	091		
3	Rezerva na daň z příjmů	092	8 894	3 093
4	Ostatní rezervy	093		
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 95 až 104)	094	73 556	71 995
B. II. 1	Závazky z obchodních vztahů	095		
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	096		
3	Závazky - podstatný vliv	097		
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	098		
5	Dlouhodobé přijaté zálohy	099		
6	Vydané dluhopisy	100		
7	Dlouhodobé směnky k úhradě	101		
8	Dohadné účty pasivní	102		
9	Jiné závazky	103	55 481	48 862
10	Odložený daňový závazek	104	18 075	23 133



označ a	PASIVA b	řád c	Běžné účetní období 5	Minulé účetní období 6
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 106 až 116)	105	227 136	134 020
B. III. 1	Závazky z obchodních vztahů	106	152 939	75 055
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	107	6 739	2 426
3	Závazky - podstatný vliv	108	583	0
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	109		
5	Závazky k zaměstnancům	110	10 886	10 557
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	111	6 145	5 675
7	Stát - daňové závazky a dotace	112	5 966	1 712
8	Krátkodobé přijaté zálohy	113	1 503	937
9	Vydané dluhopisy	114		
10	Dohadné účty pasivní	115	4 823	1 330
11	Jiné závazky	116	37 552	36 328
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 118 až 120)	117	12 400	151 059
B. IV. 1	Bankovní úvěry dlouhodobé	118	12 400	19 600
2	Krátkodobé bankovní úvěry	119	0	131 459
3	Krátkodobé finanční výpomoci	120		
C. I.	Časové rozlišení (ř. 122 + 123)	121	2 062	4 233
C. I. 1	Výdaje příštích období	122	1 746	3 890
2	Výnosy příštích období	123	316	343

Formulář zpracovala AS... auditorská kancelář, www.danovaprznani.cz, businesscenter.cz



Zpracováno v souladu s vyhláškou č.
500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT

ke dni 31. prosince 2013

(v celých tisících Kč)

IG

251 71 216

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

ČSAD JIHOTRANS a.s.

Sídlo, bydliště nebo místo podnikání
účetní jednotky

Pekárenská 255/77

České Budějovice

370 21

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	956 346	909 312
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	918 688	877 413
+	Obchodní marže (ř. 01-02)	03	37 658	31 899
II.	Výkony (ř. 05+06+07)	04	1 283 105	1 188 262
II. 1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	1 276 477	1 182 746
2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	0	0
3	Aktivace	07	6 628	5 516
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09+10)	08	955 021	879 263
B. 1	Spotřeba materiálů a energie	09	433 770	405 069
B. 2	Služby	10	521 251	474 194
+	Přidaná hodnota (ř. 03+04-08)	11	365 742	340 898
C.	Osobní náklady	12	230 514	240 973
C. 1	Mzdové náklady	13	166 183	178 210
C. 2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	1 248	1 248
C. 3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	59 180	57 900
C. 4	Sociální náklady	16	3 903	3 615
D.	Daně a poplatky	17	11 462	10 829
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	48 633	49 111
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20+21)	19	7 304	27 648
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	7 304	27 648
2	Tržby z prodeje materiálu	21	0	0
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23+24)	22	4 718	7 004
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	4 718	7 004
F. 2	Prodány materiály	24	0	0
G.	Změna stavů rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	20 025	13 048
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	59 047	51 857
H.	Ostatní provozní náklady	27	38 491	38 789
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 11-12+17+18+19-22-25+26-27+(-28)-(-29))	30	78 250	60 649

Formulář zpracovala ASP EKT H. Ing. Jaroslav Štěpánek, účetní a auditorská kancelář, www.dahovapriznani.cz, business center, cz



Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35 + 36)	33	150	4 670
VII. 1	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	0	0
VII. 2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
VII. 3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	150	4 670
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavů rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	268	279
N.	Nákladové úroky	43	3 730	5 492
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	13 655	6 475
O.	Ostatní finanční náklady	45	7 427	11 199
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření ((ř.31-32+33+37-38+39-40-41+42-43+44-45-(-46)+(-47))	48	2 916	-5 267
Q.	Dan z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	17 035	9 941
Q. 1	splatná	50	22 093	13 590
Q. 2	odložená	51	-5 058	-3 649
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	64 131	45 441
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Dan z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
S. 1	splatná	56	0	0
S. 2	odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0	0
T.	Převod podílů na výsledku hospodaření společným (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	64 131	45 441
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	81 166	65 382



230 09

KUPNÍ SMLOUVA

o odběru pohonných hmot, maziv a mytí vozidel
uzavřená podle § 409 a násl. zák. č. 513/1991 Sb. Obchodního zákoníku

ČSAD JIHOTRANS a.s., se sídlem Pekárenská 255/77, 370 21 České Budějovice

IČ: 25171216 DIČ: CZ 25171216

Bankovní spojení: č. účtu 108001144/0300 ČSOB a.s.,

Jménem společnosti jedná : Robert Krigar, generální ředitel a člen představenstva

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl B, vložka 892.

(dále „prodávající“)

a

Vlastimír Novotný Mírová 458 Vimperk 385 01

IČ: XXXXXXXX DIČ: XXXXXXXXXXXX

Bankovní spojení: č. účtu XXXXXXXXXXXXXXXX

Jménem společnosti jedná: XXXXXXXXXXXXXXXX

Kontaktní osoba: Vlastimír Novotný tel/fax 732165165

Společnost je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v XXXXXX, oddíl X, vložka XXXXXX.

(dále „kupující“)

I. Předmět smlouvy

1. Smluvní strany si touto smlouvou rámcově sjednávají podmínky dodávek a odběru pohonných hmot, maziv a mytí vozidel, dále jen PHM.

II. Povinnosti prodávajícího

1. Prodávající se touto smlouvou zavazuje dodávat kupujícímu PHM v souladu s provozními možnostmi prodávajícího a kvalitě podle platné normy ČSN EN 590. Dodávka PHM se uskutečňuje přímým odběrem do vozidla kupujícího v prostorách čerpacích stanic prodávajícího.
2. Prodávající se zavazuje kupujícímu umožnit odběr PHM v pracovní době čerpacích stanic. Tím není dotčena možnost prodávajícího v odůvodněných případech a přiměřeném rozsahu čerpání dočasně vyloučit nebo omezit, a to zejména z důvodů náhle havárie nebo poruchy.

III. Povinnosti kupujícího

1. Kupující se zavazuje prodávajícímu řádně a včas cenu odebraného zboží a poskytovaných služeb zaplatit, a to způsobem určeným touto smlouvou.

IV. Kupní cena

1. Prodejní ceny PHM z čerpacích stanic a ceny mytí vozidel na mycích linkách prodávajícího jsou zveřejňovány u každé čerpací stanice a jsou tak kupujícímu známé. Tato zveřejněná cena se vždy považuje za sjednanou kupní cenu, jako podstatnou náležitost této kupní smlouvy.
2. Prodávající vyúčtuje kupujícímu cenu za dodané PHM u příslušné čerpací stanice a služby mytí vždy v polovině a na konci kalendářního měsíce. Za odebrané množství vystaví kupujícímu příslušný daňový doklad se čtrnáctidenní lhůtou splatnosti, dále jen fakturu.
3. V případě prodlení s úhradou fakturované ceny zaplatí kupující prodávajícímu úrok z prodlení ve výši 0,05% za každý den prodlení.
4. V případě prodlení kupujícího s úhradou fakturované ceny je prodávající oprávněn zablokovat výdej PHM na magnetické karty (deaktivovat magnetické karty). V případě, že kupující dlužnou částku po lhůtě splatnosti uhradí, prodávající aktivuje tyto magnetické karty kupujícímu.

V. Způsob odběru PHM

1. Prodávající poskytne kupujícímu magnetickou kartu opravňující vjezd do prostoru areálu k čerpací stanici prodávajícího a čerpání PHM.
2. S každou kartou je kupujícímu předán tzv. ochranný kód „PIN“, který umožňuje její použití pouze oprávněné osobě kupujícího.
3. Čerpací stojany jsou samoobslužné a jsou osazeny čtecím zařízením karet a klávesnicí k zadání „PIN“ kódu. Čerpání PHM je podmíněno vložením karty a zadáním „PIN“kódu na tomto zařízení.
4. Čerpání PHM je uvolněno čtecím zařízením a vynulováním měřidla čerpacího stojanu. Odebrané PHM jsou odečteny ze stojanu a přičteny na vrub kupujícího po zavěšení čerpací pistole zpět na čerpací stojan.
5. Potvrzením o odběru PHM a služeb mytí vozidel se tak rozumí elektronická evidence použití magnetických karet oprávněných osob kupujícího v systému prodávajícího. Kupující se zavazuje k úhradě všech odebraných a takto magnetickými kartami potvrzených služeb, jejichž fyzické převzetí potvrdil v evidenci vydaných karet prodávajícího.
6. Ztrátu magnetické karty a žádost o její blokaci je kupující povinen oznámit písemně prodávajícímu v pracovních dnech od 6.00 do 17.30hod. Prodávající vystaví kupujícímu novou magnetickou kartu a provede blokaci magnetické karty ve lhůtě do 1 hodiny od přijetí žádosti, v ostatních případech mimopracovní doby pak telefonicky na tel,č.: 602463580, blokace bude provedena do 6 hodin od přijetí tohoto požadavku.
7. Zaměstnanci kupujícího jsou povinni se na požádání oprávněných osob prodávajícího nebo jiných osob pověřených k tomu prodávajícím, prokázat svoji totožnost a oprávnění k odběru PHM.

VI. Doba účinnosti smlouvy

1. Tato smlouva je uzavřena na dobu neurčitou se sedmi denní výpovědní lhůtou. Výpovědní lhůta začíná plynout v den zaslání písemného vypovězení smlouvy druhé smluvní straně „doporučeným“poštovním dopisem.
2. Smluvní strany mohou od této smlouvy odstoupit za podmínek uvedených v této smlouvě nebo stanovených obecně závaznými právními předpisy.
3. Prodávající může od této smlouvy jednostranně odstoupit bez výpovědní lhůty, bude-li kupující v prodlení se zaplacením kupní ceny za odebrané PHM delším než 7 dnů.
4. Ukončením platnosti této smlouvy nejsou dotčeny nároky na úroky z prodlení a případnou náhradu škody.

VII. Závěrečná ujednání

1. Jakékoli změny této smlouvy mohou být provedeny pouze formou písemných a datovaných dodatků podepsaných oprávněnými zástupci obou smluvních stran.
2. Obě smluvní strany prohlašují, že si tuto smlouvu před jejím podpisem přečetly, jejímu obsahu rozumí a smlouva je uzavřena po vzájemném projednání, nikoli v tísni za nápadně nevýhodných podmínek.
3. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech a každá smluvní strana obdrží po jednom.

V Č. Budějovicích dne 25-09-2009

ČSAD JIHOTRANS a.s.
Pekárenská 255/77
370 21 České Budějovice
IČ: 251 71 216
DIČ: CZ25171216

005/1

.....
prodávající

.....
kupující

Uznání dluhu a závazek k jeho úhradě

Ve smyslu § 323 zákona č. 513/1991 Sb. Obchodního zákoníku v platném znění
níže uvedený dlužník:

Jméno (název firmy)
 Bydliště (sídlo)
 IČ DIČ
 Bankovní spojení Číslo účtu
 Zastoupený
 zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném oddíl č.vložky

dále jen **Dlužník**

uznává bez výhrad svůj dále specifikovaný závazek vůči:

ČSAD JIHOTRANS a.s.

Pekárenská 255/77, 370 21 České Budějovice

IČO: 251 71 216

DIČ: CZ 251 71 216

Bankovní spojení: ČSOB a.s. České Budějovice

číslo účtu: 108 001 144 / 0300

zapsaná v Obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Č. Budějovicích v oddílu B, č.vložky 892

dále jen **Věřitel**

I.

Na základě objednávek provedl Věřitel pro Dlužníka přepravy, prodal zboží nebo poskytl služby a následně fakturoval:

Číslo faktury	Vystavená dne	Splatná dne	Částka v Kč
Celkem dlužná částka			0,00

Výše uvedenou částku 0,00 Kč. Dlužník nezaplatil. Dlužník prohlašuje, že zcela a bez výhrad uznává svůj shora uvedený dluh, a to co do výše, důvodu a podstaty. Závazek dlužníka vůči věřiteli k datu podepsání uznání dluhu trvá a dlužník se jej zavazuje uhradit. Nebudou-li podmínky splátkového kalendáře dodrženy, stává se dluh splatný zcela, a to následující den po uplynutí řádného termínu vynechané splátky.

II.

Splátkový kalendář

Dlužník se tímto zavazuje uhradit dluh ve výši 0,00 Kč nejpozději do dne:
a to v následujících splátkách:

Číslo splátky	Datum splátky	Výše splátky v Kč
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
Celkem		0,00

Splátky budou poukazovány: A) na výše uvedený účet B) v hotovosti do pokladny

III.

Na důkaz svobodné a vážné vůle připojuje Dlužník svůj podpis.
Věřitel i Dlužník obdrží po jednom vyhotovení.

V: Českých Budějovicích

Dne:

.....
za Dlužníka

.....
za Věřitele